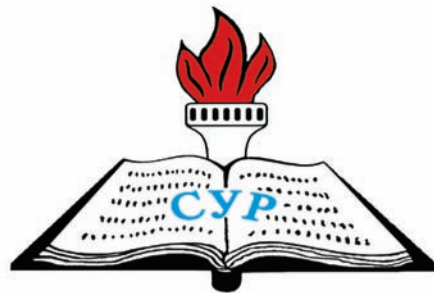

URIERUL UCRAINEAN

Luptați și veți învinge!

M. Ubravsky

Serie nouă, nr. 297-298 / octombrie 2015

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

La sfârșitul lunii octombrie, va avea loc cel de-al VII-lea Congres al UUR în cadrul căruia urmează să fie evaluată, printre altele, activitatea culturală a organizației în ultimii patru ani.

În condițiile unei lumi tot mai globalizate, în fața ucrainenilor din România se ridică problema apărării identității lor naționale. Principala responsabilitate pentru apărarea intereselor național-culturale, de limbă și educație ale comunității ucrainene din România stă pe umerii UUR.

Înțelegând pericolele și provocările actualei lumi globalizate, conștientă de responsabilitatea pe

importante, cum ar fi: monografia lui Pavlo Zaițev *Viața lui Taras Șevcenko*, în două volume, 2013 (cea mai importantă biografie necenzurată a poetului, tradusă în limba română de Corneliu Irod), *Taras Șevcenko – apostolul poporului ucrainean*, 2013 (culegere de comunicări științifice ale șevcenkologilor ucraineni și români), *Taras Șevcenko, Cobzarul. De la prima ediție până în prezent*, 2014 (pregătită pentru tipar de Corneliu Irod).

Trebuie evidențiat faptul că 30 de persoane din România care și-au adus o contribuție importantă la popularizarea moștenirii creatoare a lui Taras

Universitatea din București) au avut ca obiectiv cercetarea limbii, literaturii, istoriei și culturii ucrainene. La lucrări au luat parte cercetători de seamă din România, Ucraina, Polonia, Bulgaria, Croația ș.a. Rezultatele acestor acțiuni științifice au fost popularizate de zierele UUR și de publicațiile din Ucraina, iar comunicările cercetătorilor noștri au fost publicate în culegerile de lucrări ale universităților respective.

Ucrainenii din România sunt creatori de cultură. Cu sprijinul UUR, au văzut lumina tiparului, într-un tiraj substanțial, peste 10 cărți în fiecare an (în

Activitatea culturală a UUR

care o are pentru soarta populației noastre în viitor, Comisia de Cultură a UUR (din care fac parte Ion Robciuc, Iaroslava Colotelo și Ivan Liber) a desfășurat o activitate susținută în conformitate cu planurile anuale de acțiuni și proiecte culturale.

Datorită susținerii financiare asigurate de Guvernul român, au fost organizate zeci de festivaluri devenite tradiționale, cum ar fi *Festivalul de colinde ucrainene* (în județul Maramureș) care s-a transformat dintr-o acțiune cu caracter regional în una internațională, *Festivalul Interetnic „Conviețuirii”* (în județul Suceava) care are ca scop stabilirea dialogului intercultural, *Zilele culturii ucrainene în România*, marcate în toate regiunile în care trăiesc ucrainenii, *Zilele lui Șevcenko în România* sărbătorite în fiecare an în luna martie.

Sărbătorirea lui Taras Șevcenko a căpătat o amploare deosebită anul trecut, când s-au împlinit 200 de ani de la nașterea marelui poet. Cu prilejul manifestărilor dedicate acestui eveniment au fost depuse coroane de flori la busturile lui Taras Șevcenko din București, Negostina, Satu Mare și Tulcea, au fost organizate concerte festive la care au luat parte colective artistice din România și Ucraina, precum și mese rotunde pe tema vieții și creației lui Taras Șevcenko. De asemenea, au fost desfășurate acțiuni comune cu Asociația „Ucraina-Lumea”, și anume organizarea, în cursul anilor 2013-2014, a patru deplasări la Kaniv la Mormântul Cobzarului, depunerea de flori și participarea, în sala de conferințe a Muzeului lui T. Șevcenko, la Conferința Internațională „Pe drumul către Taras Șevcenko”. Din partea României, au prezentat comunicări Ion Robciuc, Iaroslava Colotelo, Gheorghe Cega ș.a.

Un dar demn de jubileul lui Șevcenko îl reprezintă publicarea, sub egida UUR, a unor cărți

Șevcenko au fost distinse de Consiliul Ucrainean Mondial de Coordonare cu medalia jubiliară „200 de ani de la nașterea lui T.H. Șevcenko”; câțiva lideri ai noștri au primit o medalie similară și din partea CMU.

La 14 februarie a.c., ucrainenii din România au sărbătorit 25 de ani de la înființarea UUR. În această perioadă, au luat ființă, în aproape toate filialele UUR, colective artistice care se remarcă printr-un nivel tot mai ridicat de măiestrie. Dar pe cea mai înaltă treaptă de virtuozitate se situează ansamblul de dansuri „Kozaciok”, ansamblul vocal-instrumental „Strunele Negostinei” (Suceava), grupul de dansatori „Veselka” (Iași) ș.a., care reprezintă cu succes cultura și arta noastră nu numai în România, ci și peste hotare. În afară de aceasta, tineri și talentați soliști participă la diferite festivaluri în străinătate, remarcându-se acolo și aducând distincții. De exemplu, anul trecut, solista Lavinia Leonte din Negostina a obținut locul al II-lea la prestigiosul Festival Internațional „Dolea”, la Kiev.

Activitatea noastră a fost îndreptată și spre alte domenii ale culturii ucrainene. Anul acesta, în iunie, au fost organizate, în parteneriat cu UUR, *Zilele filmului ucrainean în România*. În decurs de câteva zile, locuitorii Bucureștiului au avut posibilitatea de a viziona o serie de filme documentare și artistice interesante. Sperăm că această acțiune va continua și în următorii ani.

Nu pot trece cu vederea acțiunile științifice, mesele rotunde, prezentările de carte, întâlnirile scriitorilor ucraineni cu cititorii, ședințele festive (consacrate în special Zile Independenței Ucrainei) organizate de noi.

Simpozioanele și sesiunile științifice organizate de UUR sau în parteneriat cu unele instituții de învățământ superior (Universitatea din Cluj,

2014, chiar peste 20) de beletristică, critică literară, folclor, lingvistică, istorie, muzică și alte discipline.

An de an, UUR și-a expus cărțile la Târgul de carte „Gaudeamus”, găzduit de Pavilionul de expoziții „Romexpo” din București sau la Salonul de carte, presă și muzică.

După cum vă este cunoscut, UUR editează patru ziare în limba ucraineană și unul în română (toate ediții bilunare).

Apreciem că aceste ziare au început să capete tot mai multă popularitate în rândul cititorilor. Totuși, trebuie să reducem substanțial timpul în care ele ajung la cititor.

În ceea ce privește emisiunile de radio și TV în limba ucraineană, situația este mai grea. Nici până acum pentru ucrainenii din județul Tulcea nu s-au înființat emisiuni de radio în limba ucraineană. În ceea ce privește emisiunile de televiziune, situația nu ne satisface deloc. Ucrainenilor li se alocă săptămânal 30 de minute de emisie pe canalul 3 care transmite reportaje aproape exclusiv din Maramureș. Apreciem și cu acest prilej că noi trebuie să milităm pentru înființarea unei redacții în cadrul televiziunii române centrale care să transmită despre toți și pentru toți ucrainenii.

Site-ul UUR joacă un mare rol în aceste vremuri. Dacă presa editată de UUR este postată regulat pe site-ul UUR, despre activitatea organizației noastre nu se spune niciun cuvânt. Credem că informații despre activitatea noastră trebuie postate în mod operativ pe site-ul UUR și atunci toți cei care au acces la internet vor putea afla despre noi. În condițiile în care site-ul UUR se va bucura de susținere financiară, el va deveni foarte curând purtătorul informației cât mai complete despre activitatea noastră.

Ion ROBCIUC

INTERPELARE

**adresată domnului Victor OPASCHI,
Secretar de Stat - Secretariatul de Stat pentru Culte**

Stimate Domnule Secretar de Stat,

Am fost sesizat de către starețul mănăstirii ortodoxe ucrainene „Sf. Ioan Botezătorul“ din comuna Ruscova, Protopopiatul Ortodox Ucrainean Sighetu Marmăției, Vicariatul Ortodox Ucrainean Sighetu Marmăției, în legătură cu cererea depusă la Secretariatul de Stat pentru Culte privind sprijinul financiar de la bugetul de stat pentru continuarea lucrărilor de construcție la paraclisul mănăstirii.

Menționez că Ruscova este cea mai mare comunitate ucraineană din România.

Vă adresez rugămintea, stimate domnule Secretar de Stat, de a-mi comunica în ce perioadă se va aloca suma necesară construirii paraclisului mănăstirii.

Vă rog să dispuneți ca răspunsul să-mi parvină în scris.

Cu deosebită considerație,

**Ion MAROCICO,
deputat al Uniunii Ucrainenilor din România**

RĂSPUNS LA INTERPELARE

**Domnului Deputat Ion Marocico
Camera Deputaților**

Stimate Domnule Deputat,

Ca urmare a interpelării dumneavoastră nr. 3c-18/109/20.04.2015, privind posibilitatea acordării unui sprijin financiar mănăstirii ortodoxe ucrainene „Sfântul Ioan Botezătorul“ din comuna Ruscova, județul Maramureș, în vederea executării lucrărilor de construcție a mănăstirii, vă facem cunoscut faptul că această unitate de cult a depus la Secretariatul de Stat pentru Culte o documentație completă de solicitare a unui sprijin financiar, înregistrată cu nr. C/294/11.02.2015.

Vă comunicăm faptul că vom avea în vedere solicitarea mănăstirii la care faceți referire și vom căuta să-i dăm curs în funcție de resursele financiare din acest an, ținând cont, totodată, de prioritățile comunicate de Vicariatul Ortodox Ucrainean, precum și de procedura internă de analizare și de evaluare a cererilor de finanțare primite de instituția noastră de la unitățile de cult din țară.

Cu deosebită considerație,

**Victor OPASCHI,
Secretar de Stat**

COMUNICAT DE PRESĂ

**Întâlnire între deputatul Marocico
și ÎPS Pimen pe tema religiei și a
slujbelor în limba ucraineană din
bisericele județului**

Deputatul minorității ucrainene din România, Ion Marocico, a avut o întrevedere cu ÎPS Pimen, arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, pe care l-a felicitat în avans, atât în nume propriu, cât și în numele Uniunii Ucrainenilor din România pentru ziua când înaltul prelat va împlini vârsta de 86 de ani.

Cu acest prilej au avut loc discuții legate și de activitatea în domeniul religios a bisericilor ortodoxe din localitățile în care trăiesc etnici ucraineni, subiect la care ÎPS Pimen a dovedit o deschidere totală.

„Am solicitat sprijinul Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților pentru menținerea limbii, culturii, tradiției și religiei în satele în care trăiesc etnici ucraineni. Preoții din aceste sate au primit binecuvântarea ÎPS Pimen pentru a sluji în biserici și în limba ucraineană, motiv pentru care țin să-i mulțumesc în numele întregii comunități ucrainene din județul

Suceava”, a precizat deputatul Ion Marocico.

Un alt subiect care a făcut obiectul discuțiilor a fost cel legat de studierea religiei în școli și în limba ucraineană. „Sunt pași mici, dar absolut necesari pentru păstrarea identității naționale a ucrainenilor din România. Mă bucur că am găsit înțelegere și deschidere la Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților și sunt convins că această colaborare foarte bună va continua și în viitor”, a mai menționat deputatul Ion Marocico.

Sprijinirea bisericilor aflate în construcție în diferite localități ale județului a constituit o altă temă, interpelările din plenul Parlamentului fiind singura modalitate prin care deputatul Marocico poate sensibiliza Guvernul să aloce bani pentru ca aceste edificii de cult să fie finalizate cât mai rapid.

Discuțiile de la Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților vor continua și în teritoriu, acolo unde deputatul Ion Marocico va ajunge în cursul acestei săptămâni pentru a vorbi cu preoții care slujesc în bisericile aflate în comunități cu etnici ucraineni și de la care speră să afle cât mai multe informații legate de problemele cu care se confruntă fiecare comunitate în parte.

**Ion MAROCICO,
deputat**

COMUNICAT DE PRESĂ

**privind lansarea filmului documentar
„Ucrainenii din Banat”**

Vineri, 16 octombrie 2015, domnul deputat Ion Marocico, reprezentantul comunității ucrainene în Parlamentul României, împreună cu domnul Iura Hleba, președintele filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, au luat parte la lansarea filmului documentar „Ucrainenii din Banat”.

Filmul documentar, care reprezintă o premieră pentru comunitatea ucraineană din România, este rezultatul unui proiect ce a durat aproximativ 10 luni, inițiatorul său fiind filiala Timiș a UUR.

Documentarul prezintă evoluția comunității ucrainene pe meleagurile bănățene, de la migrarea ucrainenilor în zona de vest a României, la întemeierea localităților în care trăiește și astăzi această etnie, aducând în prim-plan viața lor religioasă, obiceiurile, folclorul, portul popular, cultura, precum și învățământul în limba ucraineană.

Filmul documentar are o durată de 25 de minute și este disponibil pe suport DVD.

La realizarea acestui documentar au contribuit TVR Timișoara, TVR București și Radio Timișoara. Broșura care însoțește DVD-ul cu filmul „Ucrainenii din Banat” este semnată de prof. Ion Câmpeanu și a fost concepută în așa fel, încât să ofere informații suplimentare față de film. Sinopsisul filmului a fost scris de Raico Cornea, traducerea și înregistrarea vocii a fost realizată de Simona Liber Lăncrăjan, iar filmările și montajul au fost făcute de Futurevideo Production din Timișoara.

Domnul deputat Ion Marocico aduce, și pe această cale, mulțumiri tuturor celor care s-au implicat în realizarea acestui film documentar.

**Ion MAROCICO,
deputat**

**Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în
paginile Curierului ucrainean revine în exclusivitate auto-
rilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținut-
ul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.**

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București**

Telefon: 021.222.0724,

Tel./fax: 021.222.0737

E-mail: curierul.ucrainean@gmail.com

**Redactor-șef:
Ion Robciuc**

**Redactori:
Ștefan Buciuta
Kolea Kureliuk**

**Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu**

**Tiparul executat la
Tipografia**

„S.C. SMART ORGANIZATION SRL“

COMUNICAT INFORMATIV

În perioada 20 iunie – 23 septembrie a.c., s-a desfășurat procesul electoral, nu întodeauna elegant, fiind alese noile comitete de conducere ale filialelor UUR. Oricum, mai bine așa decât indiferență, apatie sau lipsă de interes. Adevărul este că aceste alegeri au dovedit că membrilor filialelor UUR le pasă ce se va întâmpla cu ei, cine îi va conduce și cum.

ARAD

1. MICULAICIUC GĂVRILĂ – președinte
2. MICULAICIUC ȘTEFAN – prim-vicepreședinte
3. BILAN DUMITRU – vicepreședinte
4. HANȚIG ANNA – secretar
5. PEDA ILEANA – trezorier
6. LAVER GHEORGHE – membru
7. PETRIC DUMITRU – membru

BOTOȘANI

1. SEMCIUC VICTOR – președinte
2. BILOCOPETIUC PAUL – prim-vicepreședinte
3. SCUTELNICU VASILE – vicepreședinte
4. VĂTUI ADRIANA – secretar
5. PATENSCHI NICOLAE – trezorier
6. IVANICIUC OLIMPIA – președintă a Organizației de Femei
7. SEMCIUC CLAUDIA – președintă a Organizației de Tineret

BUCUREȘTI

1. COLOTELO IAROSLAVA – președinte
2. TRAISTA MIHAI – prim-vicepreședinte
3. MIHĂILEANU MARIANA – vicepreședinte
4. RADU FELICIA – vicepreședinte
5. MALCOVICI VLADIMIR – secretar
5. ALECU SIMONA – membră
6. MANDIUC ZENOVIA – președintă a Organizației de Femei
7. HOȘCIUC VASILE – președinte al Organizației de Tineret

CARAȘ-SEVERIN

1. LIBER IVAN – președinte
2. BOBIC MIHAI – prim-vicepreședinte
3. POPOVICI IOAN – vicepreședinte
4. TIUCH IURA – trezorier
5. POPOVICI DUMITRU – membru
6. BASARABA DANIEL – președinte al Organizației de Tineret
7. BLAJ MARIA președintă a Organizației de Femei
8. SVESTAC SIMONA – membră
9. MACEAN OLGA – membră
10. VERSHEHORA VSEVOLOD – responsabil cu probleme de cultură
11. ROSOCHA IVAN – responsabil cu probleme de învățământ și cultură

CLUJ

- HERBIL IOAN – președinte
- ROMANIUC GHEORGHE LIVIU – vicepreședinte
- SLAVITA OXANA – secretar

- LAVIȚĂ SVETLANA-IULIANA – trezorier
- ARDELEAN IOAN – membru
- BOUT ALEXA – președinte al Organizației de Tineret
- BODNARUC MARIANA-NATALIA – președintă a Organizației de Femei

GALAȚI

1. NICOLAICIUC VICHENTIE – președinte
2. SIMION PANCRAT – vicepreședinte
3. SIMION DANIL – secretar
4. OSMAN NADIA – responsabil cu probleme culturale
5. GHERBĂNESCU ALEXANDRU – responsabil cu probleme mass-media

IAȘI

1. HRIHORCIUC VICTOR – președinte
2. SERDENCUC DANIEL – vicepreședinte
3. SCALSCHI SORIN – vicepreședinte
4. MACOVEI TIMOFTE – secretar
5. SERDENCUC IRINA – responsabilă a Organizației de Femei
6. ȘORGOT ILIE LIVIU – responsabil al Organizației de Tineret
7. MARUSEC ADRIANA – responsabilă cu probleme mass-media

MARAMUREȘ

1. PETREȚCHI MIROSLAV – președinte
2. MARICIUC PINTEA
3. PASENCIUC VASILE
4. OPRIȘAN ELEK
5. SPIVALIUC LEDIA
6. RECALO IOAN
7. COVACI ILIE
8. CIUBICA MARIA
9. SEMENIUC VASILE
10. CHIFA ȘTEFAN
11. ȘEMCIUC ANA
12. FLORESCU OKSANA
13. GRECENIUC IOAN
14. LAURUC MIHAI IOAN
15. MOCERNAC GHEORGHE
16. CÎMPAN OSTAP
17. GLODEAN VASILE

SATU MARE

1. HORVAT IRINA LIUBA – președinte
2. BUCIUTA VASILE – prim-vicepreședinte
3. ANIȘORAC VASILE – vicepreședinte
4. DANCO VASILE FLORIN – secretar
5. LAVER MARIA – membră

6. BUMBAR IOAN – membru
7. MACIOCA MIHAI – președinte de onoare

SUCEAVA

1. SAUCIUC ILIE – președinte
2. BODNAR IOAN – prim-vicepreședinte
3. PASCARIU VASILE – vicepreședinte
4. MEHNO VASILE – vicepreședinte
5. MIHĂIESCU MIHAI – vicepreședinte
6. DASCALIUC LIDIA – secretar
7. TORAC ELENA – membră
8. CIOCAN NICOLAI – membru
9. LEONTE VALENTIN – membru
10. PESLARI BRÎNDUȘA – membră
11. COBZIUC MIHAI – membru

TIMIȘ

1. HLEBA GHEORGHE – președinte
2. DROZD VASILE – prim-vicepreședinte
3. COVACI IOAN – vicepreședinte
4. CÎMPEANU ION – vicepreședinte
5. HRIN ANA – secretar
6. ȘPILCA SORIN – trezorier
7. HREBENACI DOCHIA – membră
8. LEPEI DIMITRIE – membru
9. PILIPEȚ MIHAI VOLODEA – membru

TULCEA

1. CERNENCU DUMITRU – președinte
2. DANILENCU DUMITRU – prim-vicepreședinte
3. TEODOROV LIOARA-PARASCHIVA – prim-vicepreședinte
4. MUNTEANU GHEORGHE – secretar
5. TODIE VIOLETA – trezorier
6. TERTIȘ VASILE – membru
7. MUNTEANU TAMARA – membră

La mulți ani, sărbătorilor în luna octombrie!

- * IVANICIUC OLIMPIA, învățătoare și președintă a Organizației de Femei a filialei Botoșani a UUR, s-a născut la 1 octombrie 1938.
- * MIHAILIUC MIHAI, scriitor și redactor-șef al ziarului „Ukrainskyi visnyk“, s-a născut la 1 octombrie 1940.
- * VOLOȘCIUC IOAN, vicar al Bisericii Greco-Catolice Ucrainene din România, s-a născut la 4 octombrie 1950.
- * BLAJ MARIA, președintă a Organizației de Femei a filialei Caraș-Severin a UUR, s-a născut la 7 octombrie 1946.
- * CORNEȘCIAN NICOLAE, profesor și scriitor, s-a născut la 20 octombrie 1944.
- * BUCIUTA ȘTEFAN, președinte al UUR, s-a născut la 23 octombrie 1944.
- * BEREGHI ANA, profesoară pensionară, s-a născut la 23 octombrie 1947.
- * LAURUC NICOLAE, preot, s-a născut la 24 octombrie 1953.
- * POCORSCHI MIHAI, general de brigadă și inginer, s-a născut la 29 octombrie 1928.

A FOST MARE SĂRBĂTOARE LA BĂLCĂUȚI

Joi, 1 octombrie 2015, a fost mare sărbătoare la Bălcăuți. Biserica „Acoperământul Maicii Domnului” din localitate și-a serbat hramul. Despre această sărbătoare a satului am stat de vorbă cu preotul paroh al bisericii din localitate, Cosmin Cucu: „Biserica noastră sărbătorește în fiecare an, la 1 octombrie, Acoperământul Maicii Domnului. Începând cu acest an, bucuria credincioșilor ortodocși este și mai mare, întrucât acest praznic împărătesc este însemnat în calendar cu cruce roșie, adică cu ținare (diferența între sărbătorile cu cruce roșie și cruce neagră, din punct de vedere liturgic, este dată de bogăția și solemnitatea slujbelor, așa cum le găsim în cărțile de cult și de faptul că aceste sărbători au cea mai desfășurată slujbă).

În Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților patru sfinte locașuri cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului” au îmbrăcat straie de sărbătoare, două mănăstiri (Mănăstirea – Groși – Boroaia și Mănăstirea – Dorna Arini) și două biserici parohiale (Biserica din Burdujeni, Protopopiatul Suceava, precum și Biserica din Bălcăuți, Protopopiatul Rădăuți).

Deși fizic nu găsim niciunde cinstitul Acoperământ (știm că Alexie I Comnenul (1080-1118) a luat cu sine Sfântul Acoperământ drept protector, iar înaintea luptei de la Dristra (Bulgaria) împotriva pecenegilor, și ținând întins în mâini Sfântul Acoperământ, i-a fost răpit de un vânt puternic și de atunci i s-a pierdut urma), noi creștinii ortodocși, suntem convinși de faptul că și azi ca și atunci Maica Domnului îngenunchează și se roagă intens

cu lacrimi ce îi scaldă fața și ne acoperă pe toți cei prezenți din biserică. Trebuie reținut că adunați numai în biserică ca „toate să se facă spre zidirea voastră cea sufletească” (I Corinteni 14,26), suntem ocrotiți de harul Duhului Sfânt și păziți de cinstitul Acoperământ al Maicii lui Dumnezeu. În același duh grăiește și Fericitul Augustin: „În afara Bisericii poți avea totul în afară de mântuire. Poți avea cinstire, poți deține Evanghelia, poți avea credință și să predici în numele sfintei Treimi, dar niciodată nu vei putea găsi mântuire decât în Biserică”. Cunoscând aceste lucruri, biserica parohiei a fost neîncăpătoare pentru cei prezenți în număr mare, care au lăsat toate pentru a participa la sfintele slujbe.

Programul zilelor de sărbătoare ale parohiei noastre a început în ajunul praznicului, de la ora 18.00, când am săvârșit slujba Vecerniei. A doua zi, în însăși ziua hramului am săvârșit începând cu ora 08.30, Utrenia, Litia și Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie într-un sobor de 11 preoți și un diacon din mai multe eparhii din țară după cum urmează: Nicolae Costea (parohia „Adormirea Maicii Domnului”, Constanța), Ilie Chascec (parohia „Poienile de sub Munte”, Maramureș), Daniel Petrașuc (parohia „Sf. M.M. Dimitrie” Negostina), Ionuț Apetroaie și Ciprian Cucu (parohia „Nașterea Maicii Domnului”, Calafindești), Bogdan Dumitriu (parohia Satu Mare, județul Suceava) Ștefan Irimciuc (parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, Grămești), Daniel Merla (parohia „Sfântul Ioan Botezătorul”, Siret), Lucian Hapenciuc (parohia „Sfânta Treime”, Siret), Ovidiu Buzilă (parohia „Sfinții Cosma și Damian”, Dănila). Au ținut cuvânt de învățătură preoții Ilie (în limba ucraineană) și Bogdan (în limba română), arătând rolul Maicii lui Dumnezeu în economia mântuirii noastre. Răspunsurile la strană au fost date de corul bisericii, cor dirijat de teologul Șmighelschi Sergiu Ionuț.

Și anul acesta, ca în fiecare an, membrii comite-

tului parohial – ajutați de locuitorii satului – au împărțit peste 200 de pachete tuturor celor prezenți și bolnavilor de la azilul de bătrâni din Siret, îmbinând Liturghia cu filantropia. De asemenea, consiliul parohial, coordonat de mine și de casierul, Șoiman Vasile, a reușit să găsească sursele de finanțare pentru lucrările anevoioase de schimbare a acoperișului bisericii. Este o lucrare măreață ce necesită timp, energie și bani, însă locuitorii satului înțeleg aceste lucruri și ne sprijină fără ezitare susținând aceste proiecte.

Sub milostivirea ta scăpăm, Născătoare de Dumnezeu. Rugăciunile noastre nu le trece cu vederea în nevoi, ci din primejdii ne izbăvește pe noi, una curată, una binecuvântată!

Rugăm pe Maica Domnului să mijlocească la tronul Prea Sfintei Treimi pentru toți cei ce cu dragoste cinstesc Acoperământul ei cel luminos!”

Sărbătoarea a continuat după-amiază, pe toloaca satului unde s-a desfășurat cea de-a VI-a ediție a festivalului „Sărbătoare în satul meu”, printre organizatori numărându-se Primăria comunei Bălcăuți, Consiliul Local Bălcăuți și Asociația Culturală „Kozaciok”. Deschiderea oficială a festivalului a fost făcută de primarul Vasile Ursachi. Pe scena festivalului au evoluat ansamblurile: Stejărelul – Cajvana, Florile Bucovinei – Rădăuți, Bilcuța – Bilca, Kolomyika – Siret, Cervona kalyna – Negostina, Siretul – Siret, Kozaciok – Bălcăuți, precum și Grupul vocal „Vocile Negostinei” – Negostina. Din Ucraina a sosit ansamblul „Izvoarașul” – Kadubovțe, Zastavna, al cărui coordonator este originar din Bălcăuți. Invitați speciali ai festivalului au fost Marius Zgăianu și Loredana Mândrișteanu. Prezentarea spectacolului a fost asigurată de cea care semnează aceste rânduri, coordonatorul festivalului fiind Petru Șoiman

Lăcrămioara GRIGORCIUC

Mironosițe

Marea majoritate a creștinilor merg la biserică, ascultă cu multă atenție slujba și, pe măsura puterilor, recepționează și înțeleg sensul cuvintelor și frazelor cuprinse în evanghelii și predici preoțești. Sigur, se mai găsesc printre credincioși unii care nu înțeleg cuvinte și fraze și alții care chiar intenționat găsesc alte interpretări distorsionate ale conținutului expresiilor. Spre exemplu: prima din cele nouă fericiri „Fericii cei săraci cu duhul, că a lor este Împărăția Cerurilor (Împărăția lui Dumnezeu)”. În multe cazuri, în vorbirea obișnuită de zi cu zi „sărac cu duhul” se spune în batjocură despre cel care este un om simplu la minte, despre cel fără înțelepciune, despre cel slab în judecată. Un fel de sinonim al prostiei. O astfel de interpretare este complet greșită și, cu părere de rău, asemenea interpretare am auzit din partea tinerilor, chiar cu studii superioare care au învățat religia, începând cu ciclul primar și terminând cu cursurile liceale. Dumnezeu nu poate face o virtute din prostie și aceasta din mai multe motive. În primul rând, chiar dacă „sărac cu duhul” ar însemna un om redus, acesta nu ar fi un aport al omului, ca să fie răsplătit pentru o atare stare. În al doilea rând, un om redus ca inteligență nu inspiră și smerenie, și bunătate, ca să completeze simplitatea minții, poate să fie totodată vicios, rău, intrigant, hulitor de cele sfinte, iar aceste purtări morale nu se pot ierta și trece cu vederea doar pentru faptul că posesorul e fără inteligență. Dar după cum „plin de duh” înseamnă un om semeț, trufaș, mândru de inteligența lui, de cultura lui, de știința lui, de meritele lui, așa cum au fost fariseii în vremea lui Hristos, tot astfel un om „lipsit de duh”, adică, „sărac cu duhul”, înseamnă un om smerit, modest în aprecierea meritelor sale, socotindu-se mereu cel din urmă față de alții și prea nevrednic în fața lui Dumnezeu, conștient de sărăcia lui spirituală, de puținul lucru merituos ce a realizat în viață.

Am dat acest exemplu pentru a ne da seama cât de important este ca profesorii de religie, preoții să explice copiilor și, în general, enoriașilor cuvinte și fraze care pot căpăta și o altă înțelegere, greșită.

SĂ CUNOAȘTEM CUVINTELE DICȚIONARULUI CREȘTIN

Acum, să revenim la cuvântul *mironosițe*, care poate avea o înțelegere corectă, cea creștină și o altă înțelegere.

Mironosițe este un cuvânt de origine slavă. Dacă luăm din limba ucraineană, constatăm că e un cuvânt compus: „mir” – „nosițe” – purtătoare. Așadar, *mironosițe* sunt femeile purtătoare de vase cu mir, în cadrul unei ceremonii religioase. Această explicație o găsim și în DEX. Acest cuvânt are și un sens ironic: „femeie mironosiță – femeie fățarnică; femeie cu aer de nevinovate”. Al treilea sens al acestui cuvânt se referă la „o specie de fluture cu aripile de dinainte albe cu pete cafenii și cu cele de dinapoi cenușii-albăstrie”, în latină *Lymantria monacha*, iar în slavonă – *mironosica*.

Acum să continuăm explicarea acestui cuvânt din punct de vedere creștin. Mironosițele din Evanghelie sunt: Salomea, Susana, Maria a lui Cleopa și Maria Magdalena care s-au devotat Domnului nostru Isus Hristos și l-au urmat în tot locul. Ele sunt tipul tuturor femeilor pioase care își închină viața milosteniei, faptelor bune și propovăduirii. Dar Evanghelia pomenește special slujitoarele Domnului care, fără nicio teamă au stat la picioarele Crucii, au privit răstignirea, au văzut cum legionarii romani și-au împărțit între ei hainele răstignitului, au văzut cum Isus și-a dat duhul, cum a fost împuns cu lancea, cum trupul a fost dat jos de pe cruce, cum l-a fost scoasă cununa de spini din părul încurcat, cum a fost înfașurat în giulgiu și dus în peșteră, fără ca trupul să fi fost uns cu miresme după datina evreiască.

Trupul n-a fost uns nu numai pentru că starea rănilor nu o permitea, ci și pentru că nu mai era timp pentru o astfel de operație anevoioasă. Când trupul dumnezeiesc a fost luat de pe cruce, era aproape de apusul soarelui, începutul Șabatului, căci era vineri

seara. Nicio lucrare nu mai era îngăduită. Nu mai era cu putință decât o îngropare provizorie, întâmplare pe care Domnul Hristos a cunoscut-o mai înainte, căci cu câteva zile în urmă, când Maria, sora lui Lazăr, a uns picioarele Domnului cu mir, precum și creștetul capului, Domnul a spus: „Dacă ea a turnat mirul acesta pe trupul Meu, spre îngroparea Mea a făcut-o” (Mt., 26.2.20). Atunci au fost cuvinte neînțelese, dar acum își putea aduce aminte că până și acest amănunt a fost înscris în destinul vieții Fiului lui Dumnezeu. Amănunt necesar ca să se creeze împrejurarea în care sfintele femei să fie martore ale Învierii. Erau mai multe peșteri-morminte pe Golgota. De aceea, femeile s-au uitat cu luare aminte unde îl așază, ca să știe unde se vor întoarce duminică dimineața (Luca 23,55). A doua zi, fiind Paștele, zi de Șabat, au rămas acasă, după ce au pregătit miresme și miruri. Dar în ziua întâi a săptămânii (duminică) s-au dus la mormânt dis-de-dimineață, pe când răsărea soarele (Marcu 14.2; Luca 24.1. Țineau în mână vasele cu mir. Femeile ziceau una către alta: „Cine să ne prăvălească piatra de la ușa mormântului?” (Marcu 14.3). Ele nu știau că după plecarea lor piatra a fost pecetluită de mai marii-preoți cu sigiliul lor, se întrebau numai cine o să le dea piatra la o parte. Când au ridicat ochii, au văzut că piatra era prăvălită (Luca 24.2; Ioan 20.1). Apoi au intrat în mormânt și au văzut că trupul Domnului nu mai era înăuntru. Maria Magdalena a fugit strigând că au luat trupul Domnului. Mirurile aduse n-au mai folosit.

În concluzie, aceasta este explicația creștinească a cuvântului *mironosițe*.

Eu nu am pregătire teologică, dar sunt învățător și citesc literatură religioasă, observ că enoriașii au nevoie de explicații ale unor cuvinte, expresii din Sf. Evanghelie și chiar din cuvântările de învățătură ale preotului, care are obligația de a rosti cuvinte, propoziții și fraze pe înțelesul tuturor. Acesta este scopul meu, în calitate de învățător-creștin, să explic unele cuvinte, al căror sens, după părerea mea, unii participanți la Sfânta Liturghie nu îl stăpânesc.

Georghe CEGA

ZIUA UCRAINEI LA GALAȚI

Ziua Națională a Ucrainei, sărbătorită oficial la 24 august, a fost marcată de comunitatea ucrainenilor gălățeni printr-un moment festiv, într-un spațiu multicultural deosebit.

La eveniment au fost invitați reprezentanți ai Consiliului Județean Galați, ai presei și televiziunii locale. Din partea comunităților entice din localitate au fost invitați președinți și membri ai Comunității Elene, ai Uniunii Armenilor, Comunității Italiene „Casa Italia”, Cumintății Evreilor, Comunității Rușilor-Lipoveni, Forumului Democratic German și ai Uniunii Democratice Turce.

Evenimentul s-a desfășurat la Casa „Cuza Vodă”. Cu această ocazie, Muzeul de Istorie „Paul Păltânea”, în parteneriat cu Serviciul Județean Galați al Arhivelor Naționale și UUR – filiala Galați, a organizat vernisajul expoziției intitulată „24 august – Ziua Ucrainei, identitate națională și recunoaștere culturală”. Expoziția a fost organizată de muzeograful Mariana Delia Pohrib și a adus în atenția publicului gălățean documente reprezentative referitoare la una dintre cele mai mari personalități ucrainene care și-a legat destinul și de orașul Galați, hat-

manul Ivan Stepanovyci Mazepa. De asemenea, tematica expoziției a cuprins o serie de publicații în limbile ucraineană și română, ziare și reviste. În cele 6 vitrine au fost expuse opere literare create de M. Mihailiuc, M. Traista, I. Robciuc, I. Covaci etc. Au mai fost expuse tablouri, hărți, precum și elemente specifice portului popular ucrainean. Expoziția a conținut elemente imagistice, dar și de cultură și civilizație care au ilustrat prezența ucrainenilor în spațiul gălățean.

„În condițiile în care avem două cartiere centrale (Mazepa I și Mazepa II) care poartă numele hatmanului, în fiecare zi, cel puțin de două sau de trei ori, îl pomenim pe Mazepa. Poate nici ucrainenii nu-l pomenesc zilnic, așa cum fac gălățenii” – a remarcat dl dr.Cristian

Carol al XII-lea. Din nefericire, dorința ucrainenilor de independență nu a fost realizată din cauza pierderii războiului cu Rusia. S-a amintit că pentru acțiunea sa, Biserica Ortodoxă Rusă l-a anatemitizat pe hatman, deși acesta dusese o activitate susținută de promovare a valorilor ortodoxe.

Prezent la acțiune culturală care a avut loc într-un spațiu multicultural deosebit, la „Cuza Vodă”, președintele UUR – filiala Galați, a ținut un scurt discurs în care l-a prezentat pe hatmanul Mazepa ca pe un simbol

al identității ucrainenilor, așa cum îl consemnează o parte dintre istorici (și oameni de cultură) ca pe un om de stat atât de important, încât fusese elogiât de Voltaire, Hugo etc.

Ziua Independenței Ucrainei ne-a oferit prilejul să ne amintim de toți cei care au luptat și s-au jertfit pentru împlinirea visului poporului ucrainean de libertate, independență națională și democrație. Independența de astăzi a Ucrainei reprezintă un rezultat legitim al poporului ucrainean, care are o istorie îndelungată. Ar fi fost bine ca acest moment de sărbătoare să nu fie umbrat de situația creată în estul țării, de pierderi de vieți omenești, de anexarea Crimeei. Am fi dorit ca în această zi să nu ne îngrijoreze viitorul Ucrainei. Am fi dorit ca acest moment de sărbătoare să fie sărbătorit fără lacrimi și durere.

Vichentie NICOLAICIUC

Ziua Educației Naționale în comuna Dărmănești

La 5 octombrie 2015, în școlile din țara noastră s-a sărbătorit Ziua Educației Naționale. Așadar, și-n școlile din comuna Dărmănești s-a sărbătorit această importantă zi.

Am stat de vorbă cu dna directoare, prof. Emilia Daniela Barbir, care predă și limba ucraineană, și am notat activitățile desfășurate în școlile din cele patru localități, care alcătuiesc această comună.

În cadrul învățământului preșcolar s-au desfășurat următoarele activități: „Toamna, frumusețe și culoare” – observare, colecționare de materiale din natură, lucrări, colaje în sală de clasă, precum și „Grădinița mea iubită, bine te-am găsit” – recitare de poezii și desene pe asfalt.

În cadrul Școlii Gimnaziale din Măriței s-au desfășurat următoarele activități: „Rolul dascălilor în dezvoltarea noilor generații de elevi”; „Rolul educativ al religiei în școală”; „Un pedagog de școală nouă” – dramatizare; „File din istoria învățământului dărmăneștan”; „Dascălul în literatura română”. La Școala Gimnazială din Dărmănești; „Importanța educației, relația profesor-elev” – prezentare PPT; „Slow Motion – chestionar aplicat elevilor în școli; Activități și jocuri sportive.

La Școala Gimnazială din Dănila: Concurs „Suntem mici, dar talentați”; Concurs

„Ghici cine, ghici ce?”; Vizită la Fabrica de prelucrare a lemnului „Confana”.

La Școala Gimnazială din Călinești-Enache: Concurs „Cine știe, câștigă!”; „La noi la școală” – atelier de cultură (pictură, abilități practice și modelaj); „Și eu am fost elevul acestei școli” – activitate cu părinții; „Medalion literar” – portretul învățătoarei.

În preambulul Zilei Educației Naționale s-a desfășurat concursul „Olimpiada gimnaziilor” la fotbal, băieți și fete.

Au participat echipele de fotbal de la școlile gimnaziale din Măriței, Todirești, Ipotești, Mitoc, Comănești și Solca.

Organizatorii acestei frumoase activități sportive: prof. Ionuț Geosu (Todirești), prof. Vasile Lupitreș (Măriței) și prof. Adrian Blezneac (Ipotești). Locul de desfășurare a fost sala de sport din Todirești, una dintre cele mai moderne săli de sport de la sate din județul Suceava.

Îată și clasamentele. La băieți, clasele V-VIII:

Locul I – Școala Gimnazială Măriței; Locul II – Școala Gimnazială Ipotești; Locul III – Școala Gimnazială Todirești.

La fete, clasele V-VIII: Locul I – Școala Gimnazială Mitoc; Locul II – Școala Gimnazială Todirești; Locul III – Școala Gimnazială Solca.

Îată și alte clasamente:

Cel mai frumos gol – Adelin Râpan (Todirești); golgheter – Ilie Bejenari (Todirești); cea mai tehnică jucătoare – Ionela Săvuț (Todirești); cel mai bun jucător – Florin Robciuc (Măriței); cel mai bun fundaș – Călin Bodnariuc (Măriței); cel mai bun mijlocas – Andrei Vrăbionu (Ipotești); cel mai bun portar – Ciprian Lubanovici (Ipotești).

Ce-ar mai fi de adăugat? „Mens sana, in corpore sano!” Asta chiar și în condiții grele din punctul de vedere al infrastructurii.

Kolea KURELIUK

DECLARAȚIA CONSILIULUI UCRAINEAN MONDIAL DE COORDONARE REFERITOARE LA INTERZICEREA LUI VIKTOR HIRJOV DE A INTRA PE TERITORIUL FEDERAȚIEI RUSE

Consiliul Ucrainean Mondial de Coordonare apreciază că hotărârea autorităților din Federația Rusă de a-i interzice cunoscutului activist al comunității ucrainene din Rusia, Viktor Nirjov, de a intra pe teritoriul Rusiei este o continuare a politicii antiucrainene fățișe a Kremlinului, caracteristice ultimilor ani.

Expulzarea fără nicio explicație din Rusia a lui Viktor Hirjov care a trăit acolo peste 20 de ani este o încălcare grosolană a normelor dreptului internațional și nu poate fi catalogată altfel decât ca o pedepsire a acestuia pentru originea sa ucraineană și pentru poziția sa consecventă în ceea ce privește apărarea drepturilor celei mai numeroase diaspore ucrainene din lume, a ucrainenilor din Rusia.

Interzicerea dreptului de a intra pe teritoriul Rusiei, unde a rămas familia și rudele jurnalistului Hirjov poate avea o singură explicație: frica autorităților Federației Ruse de adevăr despre agresiunea rusă în Ucraina pe care Viktor Hirjov l-a apărât fără preget în discursurile sale, în articole și interviuri.

Suntem convinși că comunitatea internațională, ucrainenii din Rusia și opinia publică rusă progresistă vor dezavua acțiunile autorităților ruse.

Adevărul va învinge pentru că forța stă în adevăr.

Cu stimă,

*Președintele Consiliului Ucrainean Mondial de Coordonare
Mychailo RATUȘNYI*

„DETECTIV” DE OCAZIE

Motto:

„Nimic nu unește mai mult oamenii, decât râsul.”

Lev Nicolaevici Tolstoi

Fiecare dintre noi a fost la școală, unii am fost și la facultate și pe toți ne leagă de acei ani nenumărate amintiri, mai ales de colegi. Trebuie să recunoaștem că de multe ori ne-am pus întrebarea: oare unde se află acum cutare coleg sau colegă, ce face, cum arată, dacă are familie ș.a.m.d. Câteodată, cu unii dintre foștii colegi ne mai întâlnim întâmplător, de exemplu, în concediu la mare sau la munte ori la o revedere colegială de « X » ani de la absolvire sau cu alte ocazii. Dar, din păcate, cu unii nu ne mai e dat să ne întâlnim și atunci, în mod firesc, apar întrebările de mai sus și în mod imperios dorința de a ne revedea cu persoanele respective. Iar dacă, din fire, suntem și sentimentali și ținem minte unele întâmplări comune, obișnuite sau mai deosebite, mai ales cele haioase, atunci dorința unei întâlniri devine de-a dreptul obsesivă și am face orice să ne întâlnim cu acele persoane, sau măcar să aflăm vești despre ele.

Soția mea a fost studentă la București. După absolvire, colegii, cu diplomele în mână, s-au împrăștiat în toate cele patru zări la locurile de muncă unde au fost repartizați sau unde i-a dus soarta prin căsătorie, relații, chiar datorită și unor «pile» etc. După cum se obișnuiește, la despărțire, printre lacrimi, toți colegii au promis ca, indiferent ce se va întâmpla, să păstreze legătura unii cu alții. Și într-adevăr, cu marea majoritate a colegilor, soția a ținut legătura fie prin corespondență, fie telefonic, cu unii având chiar ocazia să se și întâlnească. Despre alții avea vești de la cei cu care ea ținea legătura. Și așa anii treceau... Soția reușise să afle vești despre aproape toți colegii. Cu toate acestea, despre una dintre

colege, M. Maria, nu știa nimic. Aflase întâmplător că aceasta ar fi profesoară undeva în Ardeal, pare-se că la Reghin, dar mai multe amănunte nu știa nimeni să-i spună. Deoarece despre această colegă nu avea vești, tocmai acest fapt o făcea să fie și mai curioasă și dornică să afle mai multe. De aceea, mare i-a fost bucuria când a aflat că eu voi pleca în delegație chiar la Reghin! Așa că, în ajunul plecării, soția mi-a descris-o pe Maria (statură, culoarea părului, a ochilor, trăsăturile feței) și, spre o mai bună documentare, mi-a înmănat și o fotografie a acesteia cu dedicația „Cu drag, spre amintire”. Înainte de plecare, soția mi-a „smuls” promisiunea că mă voi strădui neapărat s-o caut.

La Reghin, am rezolvat operativ și cu succes problemele de serviciu, făcând în așa fel, ca să-mi mai rămână timp și pentru a respecta promisiunea făcută soției la plecare. Și așa, având asupra mea acea fotografie, din care o domnișoară drăguță, blondă, cu ochii albaștri strălucitori și cu un zâmbet cuceritor ce încadrau o față fotogenică ar fi determinat pe orice privitor să n-o uite niciodată, am plecat s-o caut.

Reghinul este un oraș destul de mare, cu multe școli generale, licee, dar și profesionale, așa că nu era o treabă tocmai ușoară să cauți și să găsești pe cineva. Totuși, înarmat cu răbdare și o mare doză de speranță, am început s-o caut pe Maria din școală în școală, fapt nu tocmai ușor de realizat într-un oraș complet necunoscut. Mergeam din școală în școală, era în timpul anului școlar, așa că peste tot era prezent personalul didactic, directorul, secretara. Intrând, căutam, de preferință, să stau de vorbă cu cineva din conducere și mai rar cu secretarele. Se întâmpla să ajung chiar și în cancelarie de față cu cadrele didactice aflate în pauză. După o scurtă prezentare (nicăieri nu am fost legitimat), expuneam motivele vizitei mele – adică faptul că soția mea, din anii de studenție, a avut o colegă despre care nu mai știe nimic, că are informații că ar fi profesoară la una dintre școlile

din Reghin, că dorește să afle vești despre ea și, ca să fiu mai convingător, le arătam tuturor fotografia Mariei. Cu această ocazie, mi-a fost dat să trăiesc o experiență inedită – aceea de a fi detectiv, căci comportamentul și atitudinea celor cu care stăteam de vorbă era, de la caz la caz, foarte diferită și merită a fi relatată.

La cele mai multe școli, căutările mele se terminau simplu cu un răspuns negativ, fără compli-cații, dar am avut parte și de situații mai deosebite. La una dintre școli am fost întrebât direct de ce anume se face vinovată persoana respectivă și de ce este căutată cu atâta stăruință deoarece, deși sunt îmbrăcat în civil, este evident că sunt de la ... Miliție(!), iar cele spuse de mine sunt numai așa, ca să ascundă motivul real. La altă școală, o directoare (care mi-a lăsat impresia că e domnișoară bătrână), înconjurată de câteva profesoare a zis să nu mai umblu cu „povești”, că ele nu sunt naive și își dau seama de adevăratul scop al vizitei mele, căci este clar că persoana este sigur o fostă prietenă – sau poate chiar ceva mai mult – de-a mea. Am fost întrebât dacă soția mea știe despre această aventură și că mai convingător aș fi fost să-mi fi scos verigheta înainte de a o căuta pe Maria și că ar trebui să mă rușinez pentru ceea ce fac căci, la prima vedere, par a fi totuși om serios (!?) – vorbe la care toate profesoarele prezente în cancelarie (cel puțin așa mi s-a părut) m-au privit critic, chiar dezaprobator. La plecare, mi-au mai spus că, chiar dacă profesoara respectivă ar fi fost la acea școală, ele tot nu mi-ar oferi satisfacția de a mă reîntâlni cu ea.

La școala care a urmat, am avut ocazia să stau de vorbă cu directorul – un bărbat aproape de vârsta pensionării. Acesta m-a invitat în cabinetul său, m-a poftit amabil să iau loc și, după ce m-a ascultat și a privit cu atenție fotografia admirând chipul fotogenic al Mariei, și citind cele scrise pe verso, mi-a spus că el nu crede relatarea mea, dar că (și a zâmbit complice) așa, „ca între bărbați” mă înțelege, cu care ocazie mi s-a destăinuit că în tinerețe a avut și el parte de o aventură asemănătoare care i-a rămas neștersă în memorie. După ce a mai admirat încă o dată fotografia, înainte de a mi-o restitui, a subliniat farmecul „prietenei” mele zicând că mă invidiază și că, dacă în tinerețe sa ar fi întâlnit-o, sigur s-ar fi îndrăgostit și el de ea. A mai zis că, deși nu știe cum arată și cum este soția mea, dar ca bărbat mă înțelege și a făcut referire la solidaritatea masculină. Ne-am despărțit prietenește.

După încă vreo câteva încercări pe la alte școli, am renunțat s-o mai caut, deoarece peste tot nimeni nu o văzuse și nici nu auzise de ea, deși luasem în considerare și faptul că Maria putea să fie măritată și să aibă alt nume.

Spre dezamăgirea soției, m-am întors acasă fără veștile mult așteptate. Și, totuși, după câteva decenii de la întâmplarea relatată, întâmplător am aflat vești despre Maria. Era căsătorită, mamă a două fete și era profesoară într-adevăr în Ardeal dar la ... Toplița. Este și ea pensionară și chiar bunică. În prezent soția ține legătura telefonică cu ea și abia așteaptă să o întâlnească. În ce mă privește, eu mă pot lăuda că în viața mea am avut ocazia să fiu și detectiv și vă asigur că acest fapt nu este chiar așa de simplu deoarece, ca și în alte situații, există și aici acele „riscuri ale meseriei” de care cred că v-ați convins și dumneavoastră citind cele de mai sus.

Iarema ONEȘCIUC

CARTEA – PILONUL DE BAZĂ ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII OMULUI

Motto: „Cărțile ne desfășează, grăiesc cu noi, ne dau sfaturi, se unesc cu noi”

(Tudor Vianu)

Personalitatea este proprie fiecărei persoane care se distinge ca individualitate. „Este un ansamblu de trăsături morale și intelectuale, prin care se remarcă o persoană”(DEX). Cu alte cuvinte, este felul propriu de a fi.

Formarea personalității se remarcă pe mai multe planuri: afectiv, moral, intelectual, cultural, civic, spiritual, la baza cărora stă educația.

Expresivitatea personalității se conturează încă de la vârsta preșcolară și se accentuează în perioada adolescentină și a maturității când dezvoltarea intelectuală tinde să ajungă la cote medii sau chiar maxime.

În formarea personalității, în epoca contemporană, apar crize de modele, datorită progresului tehnic, impactului noilor tehnologii ale electronicii, informaticii și telecomunicațiilor care, de multe ori, acționează negativ asupra formării copilului și adolescentului, a cetățeanului de mâine.

Datorită jocului pe calculator și tabletă, a emisiunilor TV nepotrivite, filmelor polițiste și horror sau celor de desene animate, a rețelilor de socializare pe Internet etc. ce ruinează încet sufletul și spiritul uman, apare criza de timp și dezinteresul față de învățatură și lectură. Deci, ne aflăm în epoca crizei acute privind lectura de carte tipărită și modelele pozitive.

În aceste condiții, atât copilul, cât și omul adult citesc foarte puțin, în comparație cu anii din secolul trecut când lectura concura cu filmul de la cinema, iar mai târziu cu emisiunile TV. Însă și așa cartea a ieșit mereu biruitoare din toate acele bătălii și trebuie să iasă biruitoare și acum, în societatea contemporană.

Din sondaje, convorbirile cu elevii și tinerii, din

experiența profesională am tras câteva concluzii generale:

– nu toți elevii citesc cărți. Câțiva citesc mult, alții selectiv, iar mulți dintre ei deloc. Cei care citesc sunt, în general, elevi buni la învățatură și pasionați de multe lucruri frumoase;

– alții ignoră lectura (literatura) și se limitează doar la ceea ce s-a predat la orele de curs sau ce li s-a povestit de către colegi ori au vizionat ecranizarea cu subiectul respectiv. De multe ori se întâmplă, când tinerii, fără niciun pic de efort, extrag prin două taste rezumatul cărții de pe Internet și se prezintă cu el la curs ca și cum ar fi citit cartea;

– mulți elevi împrumută cărți de la bibliotecă doar pentru a-l impresiona pe profesor sau pe colegi, dar nu le citesc, sau, în cel mai rău caz, nu le înapoiază;

– se citește prea puțină poezie, indiferent dacă e clasică sau modernă;

– la clasele primare, majoritatea copiilor urmăresc doar cărțile cu imagini colorate că sunt atractive, le răsfoiesc, se uită la ilustrații și nu le citesc;

– există și oameni maturi care se pretind intelectuali și nu citesc nimic, decât, eventual, ziare cu diverse articole legate de sport, politică, știri mondene, reviste de modă etc. Unii dintre ei sunt chiar din domeniu și nu citesc. Se întâlnesc destule cazuri.

Cauzele:

– lipsa de îndrumare și control al elevilor din partea învățătorului, a dirigintelui și a profesorului de literatură;

– greutatea în lectura textelor literare: citire lentă, incoerentă, inexpresivă, neconștientizată;

– lipsa cărților de beletristică din biblioteca familiei fie din ignoranță, fie că părinții, frații și rudele nu citesc nimic, deși copilul este interesat de carte și captivat de lectura frumoasă a colegilor săi din clasă și a profesorului, dar nu este susținut constant acasă pentru că celorlalți din familie li se pare inefficient, inutil, plictisitor și fără rost;

– absența cărților valoroase și interesante din bibliotecile noastre școlare, precum și cele comunale care se deschid doar la diferite evenimente și controale, motivând că n-au cititori, că n-au încălzire și e frig ori că nu sunt plătiți adecvat;

– fondul de carte din bibliotecă este învechit și în mare parte depășit moral și deteriorat: foi îngălbenite, rupte și cu miros de mușcegai;

– prețurile mari la cărți din tipografia și librăria, datorită: TVA-ului, timbrului de fiscalitate, precum și a altor taxe pentru cultură care se impun, nepermițând cititorului de rând achiziționarea lor pentru bibliotecile personale;

– abandonul copiilor de către părinți pentru munca în străinătate și nesupravegherea directă a acestora are o influență negativă din toate punctele de vedere și mai ales pentru lectură.

Școala este și a fost întotdeauna pilonul principal în educația formativă și informativă a copilului, a cetățeanului de mâine. Dar nu totul trebuie lăsat numai în seama școlii. Copilul se naște și se dezvoltă în familie unde își petrece cel mai mult timp. Pe lângă ocrotire fizică, asigurarea unor nevoi, educație, el are nevoie și de hrană spirituală pentru a se forma ca om, ca cetățean, cu o personalitate puternică și echilibrată. Iar pentru aceasta e nevoie de modele după care să se ghideze atunci când ajunge la răscruce.

Familia, dascălul de la catedră, colegii, prietenii, biserică, societatea sunt suporturi de bază în educația tineretului, însă copiii cresc și se mai schimbă, pleacă, se mută și atunci rămâne cartea ca model demn de urmat, ca un prieten fidel în orice împrejurare, fără a ne trăda niciodată.

Dragostea pentru lectură și respectul față de carte se cultivă încă din fragedă copilărie. Și, odată ce s-a imprimat bine și profund în conștiința copilului, va rămâne viabilă pe tot parcursul vieții acestuia, ce-i va lumina calea mereu ca o flacăra vie.

Dar cum? Sub ce formă?

Ana RUȘTI

(Continuare în numărul următor)

MIHAI HAFIA TRAISTA LA 50 DE ANI

În creația literară ucraineană actuală din România, Mihai Hafia Traista ocupă, deja, un loc foarte important. Din 2001, anul apariției volumului de poezii *Simfonia ierbii de mătase*, pe firmamentul culturii spirituale ucrainene s-a lansat, pe o orbită perfectă, noul astru poetic, venit din spațiul plin de farmec natural, cultural, spiritual, tradițional al Țării Maramureșului.

Din acel început de mileniu, simfonia fantastică a creației literare a lui Mihai Hafia Traista se cântă neînțecat, îmbogățindu-se și diversificându-se mereu.

Se vede că muzele îl iubesc pe acest orfeu ucrainean, pentru că îl inspiră neîncetat.

Mihai Traista lucrează imens, cu o energie creativă de invidiat. A scris și a publicat, până acum, 12 cărți. Pana fermecată a scriitorului a dat la iveală o creație literară complexă. El scrie poezie, povestiri și basme, nuvele, proză umoristică, piese de teatru. Este un excelent grafician. A ilustrat 12 volume de poezii.

Acest prodigios scriitor a fost răsplătit cu 15 premii literare din țară, dar și din străinătate, semn că valoarea lucrărilor sale a lăsat urme puternice, impunându-se în peisajul românesc și universal.

Am citit, cu multă plăcere, două volume de proză, în limba română, scrise de Mihai Hafia Traista: *Ibovnice cu ochi de Maramureș* și *Aproapelui cu ură*. Pe marginea unor texte, din aceste volume, voi face câteva adnotări.

Cele 25 de povestiri și întâmplări din *Pătărăniile unchiului Fedea* aduc, în prim-plan, un fel de Păcală ucrainean sui-generis. Nota fundamentală este cea umoristică. Prin comportament, prin limbaj, prin logică, prin relațiile cu diferite personaje, unchiul Fedea stârnește mereu buna dispoziție a cititorului. Unchiul Fedea răspunde cu inocența, dar și cu vicleșugul disimulat. Când vorbește, dă replici neașteptate interlocutorului, fie el preot, negustor, primar, pădurar, doctor sau rabin.

Amintirile din îndepărtata și ireversibilă copilărie, încep cu durerile pe care feciorașul le-a simțit ca un puternic impact sufletesc. Tăierea unui cireș fusese o mare lovitură pentru băiețel, pentru că pomul îi fusese ca un prieten drag. O altă durere o trăiește atunci când vede

cum se destramă acoperișul casei noastre cu dranițe înnegrite de fum. Cea de-a treia durere, care i s-a întipărit în memorie, a fost moartea unchiului Andrei și a celor doi veri, Vasile și Ilie (*Primele dureri*).

Bunicii sunt evocați cu multă nostalgie. Copiii nu prea țineau cont de interdicțiile celor în vârstă, care spuneau că e păcat să rupeți nucile verzi. Nici un copil, de când e lumea asta, nu a fost prea ascultător. Care ar mai fi farmecul copilăriei, dacă, de mici, am fi conformiști?

Un amestec de sacru și profan, care stârnește umorul, aflăm în *Rugăciunea moșului Ion*.

Rugăciunea cotidiană a bunului creștin este întreruptă de nenumărate ori, intercalându-se cu diferite observații pe care moș Ion le face animalelor, atunci când le hrănește. Moș Ion este împăcat sufletește, că rezolvă două probleme, în același timp: rugăciunea îndreptată spre bunul Dumnezeu, dar și hrănirea necuvântătoarelor!

În altă povestire, *Nici moartea nu mai e ce-a fost...*, nenea Mihai meditează profund despre moarte. Dintotdeauna omul s-a pregătit pentru ultimul drum. Fiecare în felul său. Dar nenea Mihai realizează un umor negru, trecând în revistă, toată recuzita pentru cel răposat. La un moment dat are o replică nostalgic-comică, pentru că zice, cu multă sfătoșenie, ca rezultat al unei îndelungate experiențe de viață în observarea celor care vor aștepta a doua înviere: ehe, cândva oamenii respectau moartea! Se pregăteau pentru ea, mai ceva ca pentru nuntă... Eroul nostru se consolează, cu privire la ultima lui plecare, pentru că el s-a pregătit, în conformitate cu orânduiala pământului.

Maria a Gorunului, eroina din povestirea *Ești atât de frumoasă, Mario!*..., este un personaj excepțional în ceea ce privește arta disimulării. Este o actriță desăvârșită în acest rol. În tinerețe l-a iubit pe Pătru Moroșanu, dar acesta și-a trăit viața cu altcineva. După ani, ajunși amândoi la bătrânețe, Pătru încearcă să-i recucerească inima Mariei. Dar Maria, versată în disimulare, îl respinge. Este un joc de lasă-mă și nu-mi da pace... E un gest exterior, prin vorbe, deoarece în sufletul ei se face primăvară, când îl aude.

O construcție epică deosebită este în nuvela *Aproapelui cu ură*, care a dat și titlul volumului. Ideea fundamentală este cea a victoriei modestiei și hărniciei versus bogăției și invidiei. Cel puțin în lumea ficțiunii literare, valoarea banului și a puterii sociale nu-și mai spune cuvântul.

Familia Surduc este foarte modestă, în privința poziției sociale. Este săracă. Mai mult, cei trei copii, Andrei, Maxim și Maria, fiii Annei, au crescut fără tată. Andrei muncește la câmp și-l ajută pe fratele său, Maxim, să studieze la cele mai înalte școli, pentru a deveni medic.

În paralel cu aceasta, familia lui Petru Klontz este foarte bogată, mândră, orgolioasă, arogantă. Petru Klontz este convins că banul este cel care deschide orice ușă. Dar copilul acestuia, Iacob Klontz, nu are capacitatea intelectuală și nici interesul să răzbată în viață. Iacob a fost coleg de clasă cu Maxim. Dar, la ședințele cu părinții, întotdeauna era lăudat, peste tot, Maxim. Iar Petru Klontz turba de furie, când auzea cum îl laudă dascălii pe „calicul de Maxim”, iar pe „loaza” de fiu-său îl ponegresc mereu și-l pedepsesc pentru năzbâtiile pe care le face.

Ura lui Petru Klontz merge până acolo, încât pune la cale uciderea lui Maxim, având ca unealtă pe Dumitru, sluga lui Klontz.

După multe scene de suspans, apare sfârșitul optimist al nuvelei. Petru Klontz va merge la închisoare, iar Maxim rămâne preferatul Beatricei, fiica profesorului universitar Stănescu.

I. VINGA

(Continuare în numărul următor)

ȘCOALA MUZICALĂ DUMINICALĂ – O POARTĂ DESCHISĂ SPRE DESCOPERIREA DE TALENTE

Sâmbătă, 4 iulie 2015, la sediul UUR-filiala Suceava s-a desfășurat deschiderea oficială a Școlii Muzicale Duminicale. Manifestarea culturală s-a bucurat de prezența unor personalități de seamă ale

comunității ucrainene din România: Ștefan Buciuta, președintele UUR, Miroslov Petrețchi, președintele UUR Maramureș, Ivan Liber, compozitor, dirijor, muzicolog, Iaroslava Colotelo, fost consilier la Ministerul Culturii și președinte al Subcomisiei pe probleme de mass-media și activități cultural-artistice din cadrul UUR. Ambasada Ucrainei la București a fost prezentă cu o delegație condusă de Teofil Rendiuk, ministru-consilier al ambasadei. Au participat și oaspeți din Ucraina: Alla Kendzera,

secretar al Societății „Ucraina – Lumea”, Marian Hadenko, artist al poporului Ucrainei, Valentyna Kovalenko, președinte al Consiliului Regional Cerkasy.

Activitatea a debutat cu un moment de reculegere în memoria tuturor eroilor ucraineni care și-au jertfit viața pentru libertate și adevăr de-a lungul istoriei.

Cuvântul de început i-a aparținut domnului Boreslaw Petrașuc, președintele UUR-filiala Suceava. „Ne-am întâlnit pentru a participa la o activitate deosebită. Deschidem oficial Festivalul

Interetnic „Conviețuiri” care va continua mâine cu spectacolul de la Muzeul Satului Bucovinean și, de

asemenea, deschidem ușa Școlii Muzicale Duminicale. E un proiect de suflet născut spontan la unul din festivalurile la care luam parte. Discutam amical cu Marian Hadenko și la un moment dat ne-am întrebat dacă nu e posibil să facem așa ceva și în România. Și iată-ne astăzi pornind concret la drum. Proiectul își propune să promoveze copiii talentați ai comunității ucrainene din România la Festivalul Internațional „Dolea” din Kiev. În acest sens, artiști emeriți ai poporului ucrainean vor ține lecții copi-

ilor din România. Apoi, cei mai buni vor fi promovați în Ucraina”.

„S-au adunat astăzi aici cei care nu s-au lepădat de originile lor. Cunosce bine comunitatea de ucraineni din România. Spiritul ucrainean e viu aici. Uneori, chiar ucrainenii din Ucraina ar putea urma exemplul lor în ceea ce privește păstrarea identității naționale. Inițierea unui astfel de proiect a pornit de la o realitate: noi suntem toamna, vine iarna peste noi și ne trebuie și o primăvară. Această renaștere o vom realiza prin organizarea acestor întâlniri între copiii talentați ai Bucovinei și artiștii veniți din Ucraina. Poate părinții nu vor avea timp să-și aducă la Școala Muzicală Duminicală copiii, dar bunicii cu siguranță o vor face. Așa că, după sfânta liturghie

și după servirea prânzului, cu nepoștii de mână vor trece pragul acestei școli. Aici, cei mici, vor primi lecții de muzică, dans, ținută scenică de la profesioniști. Ne dorim chiar organizarea unui festival, după modelul celui ucrainean, „Privighetoarea României”. E un drum anevoios acesta, dar sperăm să găsim înțelegere și sprijin din partea autorităților din ambele țări. Avem o misiune importantă de care sperăm să ne achităm cum trebuie”, a spus Marian Hadenko. „Putem spune că asistăm la o activitate culturală de mare amploare. Ceea ce se întâmplă astăzi la Suceava consolidează munca începută cu peste douăzeci de ani în urmă de către Iaroslava Colotelo și Marian Hadenko. Cei doi au depus eforturi susținute pentru dezvoltarea relațiilor culturale între cele două țări. De-a lungul timpului, alți oameni cu suflet mare, au continuat aceste eforturi căci Dumnezeu știe când să-i facă pe oameni să se întâlnească. Acum, i-a pus față în față pe Marian Hadenko și pe Boreslaw

Petrașuc. Și vedeți cu toții de ce au fost în stare”, a declarat Teofil Rendiuk.

„Într-adevăr, prin Marian Hadenko România s-a apropiat de Ucraina, iar prin mine Ucraina s-a apropiat de România. Întreaga mea viață am slujit cultura. Îmi amintesc cum la începuturi, împreună cu intelectualii suceveni am organizat un festival al cântecului și dansului ucrainean și nu aveam niciun ansamblu de dansuri. Anii au trecut și astăzi ne putem lăuda cu o mulțime de colective artistice care promovează dansul ucrainean pe scenele din țară și străinătate ceea ce demonstrează că spiritul ucrainean e viu”, a rememorat, plină de nostalgie, Iaroslava Colotelo.

Activitatea a continuat cu înmânarea unor diplome de onoare din partea Societății „Ucraina – Lumea”, reprezentată de Alla Kendzera, pentru

activitatea desfășurată pe planul promovării culturii ucrainene următorilor: Ivan Liber, Marian Serdenciuc, Eusebie Fraseniu, Nicolae Cramar, Nicolae Maidaniuc, Geta Petrețchi, Anca Știubianu și Lăcrămioara Grigorciuc. Au fost premiate și următoarele colective artistice: „Kozaciok”, „Kolomyika”, „Nadiia zamku”, „Polonynka”, „Nadiia”, „Huțulca”, „Izvorășul”, „Cervona kaly-na”, „Vyșyvka”, „Vocile Negostinei”, „Veselka”.

De asemenea, au fost premiați de către domnul Ștefan Buciuta corespondenții revistei „Ukrainskyi visnyk”: Ioan Chideșciuc, Eusebie Fraseniu, Kolea Kureliuk, Gheorghe Cega și Anca Știubianu.

Manifestarea a fost presărată și cu momente artistice susținute de „Vocile Ronei” din Rona de Sus și de „Vocea ucrainenilor” a filialei Caraș-Severin a UUR. La finalul activității a susținut un recital Marian Hadenko, artist al poporului din

Ucraina, și invitatele sale Tatiana Mudra, Tatiana Kișleak și redactorul muzical Irina Makeeva.

Lăcrămioara GRIGORCIUC

DUPĂ 60 DE ANI

În această vară, la sfârșitul lui iulie, a avut loc emoționanta revedere a absolvenților Liceului Teoretic Ucrainean din Siret, promoția 1955, prima a acestui prestigios liceu, care azi poartă numele voievodului Lațcu, cel care a mutat capitala Moldovei la Siret și care în nu prea lungă sa domnie (1365-1375) a consolidat poziția internațională a țării sale.

În aceeași zi și în aceeași clădire, s-a întâlnit, tot după 60 de ani de la absolvirea studiilor, și promoția 1955 a Școlii Pedagogice Ucrainene.

Chiar dacă lista celor 45 de bacalaureați (din clasele liceale A și B) de acum 60 de ani e lungă, o redau mai jos în extenso, ca pe o plăcută aducere aminte a îndepărtatei noastre tinereți. Iată-o (ordinea e cea din fotografia promoției): Huțuleac D. Maria (†), Hefco Vasile (†), Chera Maria (†), Sirian Vasile, Chidoveț Silvia (†), Crasi Dumitru, Huțuleac V. Maria, Rei Emanoil, Mateiciuc Domnica, Grigoriuc Dumitru, Ivanașciuc Veronica, Oblezniuc Petru, Holovenciuc Daria (†), Grigoraș Eugen (†), Nicolaiuc Veronica, Irod Corneliu, Cozlac Viorica, Michitei Ilie (†), Hapenciuc Maria (†), Semeniuc Ioan (†), Grușchevici Ștefania, Drutca Nicolae, Zelezneac Elena, Dudceac Sidonia, Cureliuc Traian, Cureliuc Eugenia (†), Fraseniu Florea, Cojocaru Domnica, Uricec Alexandru (†), Slusariuc Aurora, Popiuc Ioan, Clepac Ana, Tomiuc Ioan, Platec Eugen (†), Melneciuc Silvia (†), Policiuc Vasile, Homiuc Domnica (†), Gulei Gheorghe, Cupciac Ana, Hrehorciuc Gheorghe, Iuriciuc Olimpia, Scorobohaci Romulus (†), Velehorschii Constantin (†), Velehorschii Artemizia (†), Betiuc Olga (†).

Din păcate, 18 dintre colegii noștri nu mai sunt printre noi (în enumerarea de mai sus, pe cei mutați la Domnul i-am notat cu †). Dar nici cei în viață nu au venit toți la întâlnirea de la Siret – pe unii i-au ajuns (poate prematur) neputințele vârstei, iar alții au invocat pentru absență varii motive...

Nici minunații noștri profesori de atunci nu mai sunt în viață. I-am evocat cu caldă recunoștință pe: prof. Bogdan Iaricevski (director), prof. Onofrei Hudicovschi (director adjunct), prof. Sabina Adler, prof. Vasile Belța (diriginte la clasa A), prof. Olga Carpiuc, prof. Ioan Cîrștiuc (diriginte la clasa B), prof. Nicolae Clem, prof. Sidonia Frimet, prof. Olga Hudicovschi, prof. Valerian Ianoș, prof. Valentina Iaricevski, prof. Sofia Iaricevski, prof. Alexandru Lăpușeanu, prof. Melania Lemni, prof. Nicolae Mihaiciuc, prof. Silvia Nuțuleac, prof. Nicolae Orlețki, prof. Alexandru Petrașciuc, prof. Varvara Ivanivna Tolbatova (din URSS), prof. Anton Vidvițchi, prof. Elfriede Weinisch. Există însă între profesori și o excepție. Îl am în vedere pe Constantin Buțura, care este în viață. După plecarea doamnei Melania Lemni la București (dumneai fusese lovită de o mare nenorocire: îi murise fiica, studentă la Bele Arte), în ultimul an, Constantin Buțura ne-a predat câteva luni Chimia și ca atare merită trecut în rândul profesorilor noștri (Deși era cu doar doi ani mai în vârstă decât noi, el a putut suplîni orele la acest obiect, pentru că absolvise deja școala pedagogică și se pregătea asiduu pentru intrarea la Medicină; până la urmă, a studiat chineza la Filologia din București; am fost colegi nu numai la facultate și la cămin, unde ne-am împrietenit, dar mai apoi și la Editura Didactică și Pedagogică; în 1972 a fugit (?) din țară, stabilindu-se în SUA; acum locuiește în Florida; corespondăm sporadic).

Dintre absolvenții de acum 60 de ani ai Școlii Pedagogice Ucrainene din Siret au venit la întâlnire: Abramiuc Iaroslava, Barbir Elena, Berbenciuc Ilie, Calinici Ana, Chideșa Viorica, Duduman Ana, Gheorghe Mihai, Hapenciuc Nicolae, Hariuc Dumitru, Haureș Rodica, Humeniuc Claudia, Ivaniciuc Olimpia, Molnar Silvia, Odoviciuc Paulina, Robciuc Ioana, Rușciuc Domnica, Șveduneac Dumitru, Tcaciuc Elena, Tătaru Petru. Dirigințele lor fusese profesorul Alexandru Petrașciuc.

Colegul nostru Emanoil Rei (fost profesor și inspector școlar) a făcut pe dirigințele și a citit „catalogul” (de fapt, un tabel, căci cataloagele de atunci au fost cîcă depuse la Arhivele Statului). Pentru cei „absenți”, profesori și elevi de la ambele școli, am săvârșit un parastas în cancelaria liceului. L-am rugat pe Bunul Dumnezeu ca, în veșnică pomenire, să-i odihnească în pace pe cei adormiți și să-i așeze în ceata dreptilor.

Înainte de a spune câteva cuvinte despre momentele revederii noastre care au urmat după rugăciunea pentru odihna sufletelor celor adormiți întru Domnul, se cuvine să remarc în mod deosebit strădania doamnelor Ana Clepac (căsătorită Winter), colega noastră, și Silvia Molnar (Draghia), absolventă a Școlii Pedagogice din Siret, fără efortul cărora întâlnirea promoțiilor noastre nu ar fi avut loc. Ele s-au ocupat de toate: de organizare (stabilirea datei revederii după 60 de ani a promoțiilor 1955, acordul liceului pentru găzduirea întâlnirii noastre, rezervarea restaurantului „Stadion” din lunca Siretului, cazarea celor veniți de departe, pregătirea celor necesare pentru parastas etc.) și de convocarea colegilor (sute și sute de telefoane, insistente lămuriri, explicarea pro-

gramului ș.a.m.d.). În toată activitatea lor, dar mai ales în ziua întâlnirii, ele au fost ajutate – aș zice, cu deosebită dăruire – de doamna Otilia Bumbu, fiica Anei Clepac, profesoară de matematică la Liceul „Eudoxiu Hurmuzaki” din Rădăuți, și de soțul acesteia ing. Liviu Bumbu.

Sigur că la început a avut loc un moment oarecum stânjenitor, dar firesc: colegii care nu s-au mai întâlnit deloc în cele șase decenii, cu puține excepții, nu s-au recunoscut între ei și a fost nevoie, spre hazul general, „să facă cunoștință” din nou... Și mie mi s-a întâmplat acest lucru și încă cu unii cu care am fost coleg și în Școala Generală din Măriței. Dacă cu Emanoil Rei, cu Veronica Ivanașciuc, cu Nicolae Hapenciuc și cu alții m-am mai văzut în răstimp, iar cu cei din București (Ion Robciuc, Ioan Rebușapcă) chiar destul de des, în schimb pe Elena (Duduța) Zelezneac cu care am fost coleg de clasă și la Măriței, și la Siret n-am recunoscut-o, în timp ce pe Maria V. Huțuleac am recunoscut-o din prima clipă, cu toate că nici pe ea n-o văzusem tot din 1955. Unii dintre noi și-au păstrat cât de cât trăsăturile generale ale chipului, pe alții însă cei 60 de ani care au trecut de la terminarea studiilor medii i-a făcut de nerecunoscut. Am aflat cu durere că Ilie Michitei, colegul meu de bancă, s-a prăpădit anul trecut, dar întâlnirea cu celălalt coleg de bancă, Ioan Popiuc, mi-a prilejuit o mare bucurie, aceeași bucurie pe care am încercat-o de altfel la revederea tuturor celorlalți colegi.

Anii care au trecut peste noi au lăsat urme evidente. Cu toate acestea, să nu credeți că pe 26 iulie 2015, la liceul din Siret s-au întâlnit niște moși și babe. Nici vorbă! Odată încheiat momentul comemorativ și clipele de duioșie ale revederii după atâta amar de vreme, s-a instalat voioșia, glumele, rememorarea unor întâmplări hazlii din anii de școală, cântecele și buna dispoziție.

Știu din auzite că, în alți ani și la alte asemenea întâlniri, s-a înstăpânit obiceiul ca fiecare dintre cei prezenți să facă în fața foștilor colegi un fel de „autobiografie”, o „dare de seamă” cu umbre și (mai ales) lumini ale drumului parcurs – profesional, sentimental, familial etc. –, transformând revederea într-un fel de competiție a succeselor individuale. La 26 iulie, nu s-a întâmplat acest lucru și nici tentative de acest fel nu au existat. Deși, cred, nu e lipsit de interes să cunoști realizările de o viață ale colegilor, mai ales dacă ai posibilitatea să le compari cu înaripatele lor visuri din liceu... Poate vom face acest lucru la următoarea noastră întâlnire.

După orele petrecute în cancelaria fostului nostru liceu (clasele în care am învățat erau în renovare și pregătire pentru noul an școlar), am plecat împreună și cu colegii care absolviseră Școala Pedagogică spre lunca Siretului pentru masa de prânz la cochetul restaurant „Stadion”, rezervat din timp de neobositele doamne Ana Clepac și Silvia Molnar. La restaurant, fiecare a mâncat și a băut după pofta inimii și... restricțiile regimului alimentar.

La local am avut o plăcută surpriză: în cele câteva ore petrecute aici, un minunat duo (ing. Gheorghe Sereciuc la orgă electronică și Ștefan C. Holca la saxofon, o adevărată orchestră) ne-a delectat cu melodii vechi, dar și de azi, precum și cu cântece din anii tinereții noastre. Și, bineînțeles, toată lumea a dansat ca pe vremuri. Da, ca pe vremuri, numai că acum am dansat de după-amiază până spre seară, iar atunci – de seara până dimineața...

Într-un cuvânt – a fost minunat! Mai ales că toți colegii au împărtășit ideea (s-a și votat!) ca de acum înainte să ne revedem în fiecare an. Doamne-ajută!

Corneliu IROD

Între persoana eroului de tip șevcenkian și timpul trăirilor sale, între aceștia doi rămăsese un enigmatic final deschis ce putea fi presărat cu discuții mereu aprinse de particularitățile comportamentale, în raport cu sensul libertăților redobândite doar pe calea redescoperirii omului luptător și o bună parte din jertfa acestei componente vitale, singura ce îl putea plasa pe om alături de adevăratul umanism. Aflându-se permanent implicat în soarta oamenilor de jos, autorul caută resurse și mijloace de expresie artistică pentru o cale de ieșire spre Bine. Nu este străin de semnificațiile induse cu mult peste cotele atinse de realizările idealurilor umaniste ale Renașterii. El și-ar dori, pentru soarta poporului său – dacă așa ceva ar fi posibil – ceea ce alți critici de după el au numit o reșezare a omului în “starea paradisiacă”, precum a fost cea de la începuturile umanității. Vorbind în termeni colaterali, după umila noastră bănuială, ca despre o repetare a minunii Creației, adică a îmbrăcării omului “în haina dintâi”, cum spun Sfinții Părinți, avea să se adeverească faptul că spiritul de-nceput, acela al unui tânăr fecior, fără ridicat din mijlocul poporului, nu a fost străin de statutul întru devenire a poetului național, încă de pe vremea începutului său literar.

Destinul multor eroine poartă în jurul lor o aură a suferinței jertfelnice cu semnificative nuanțe de dramă personală, presărată cu irizări de implicații de ordin social și național. Deci, cu alte cuvinte, aria în care se desfășoară povestea fiecărui erou pozitiv nu poate fi redusă la proporțiile cazului izolat. Relații coercitive, bazate pe un exces de autoritate, interferează cu însemnătatea raportului de mărime socială. De cele mai multe ori, convertirea simbolistică a personajelor feminine, în special, dobândește un fel de atenuare a tragismului morții lor biologice. Ideea de salvare, rostul răscumpărării personajelor se transferă în planul general al suferinței de ordin social, căci aici era de fapt “buba” societății din acele timpuri.

Împodobite cu virtuți dintre cele mai alese, prin nevinovăție de supunere în fața unei sorți nedrepte și crude, marile eroine din opera sa par pregătite să cucerească Eternul. Dar, înainte de acest ultim asalt, la fiecare dintre vămi, tuturor celor ce le-au nedreptățit atât trupește, cât și sufletește, tuturor acestora li se vor reaminti faptele josnice din etapele turnirului personal cu aceste ființe.

În majoritatea dramelor feminine atât în poezie, cât și în proză, panul ucrainean se comportă la fel ca nobilul ofițer al armatei țariste. Șevcenko consemnează o tipologie umană, una a suferinței ce echivalează cu un sentiment sufletesc extrem de profund, dar totodată scoate în relief și un refuz, formulat cu semnificații și rezonanțe mult mai profunde. E un început de creionare, de atac stilistic de pe pozițiile adevăratelor relații interumane care ar trebui să se statornicească peste oameni.

Ca și în baladele sale lirice, Taras Șevcenko amplifică în poeme ca “Vrăjitoarea”, “Oarba” și “Maria” ideea că nefericirea [sau fericirea?] sosește în pragul morții eroinelor și se datorează panilor

UMANISMUL ȘEVČENKIAN – O PROBĂ DE DEVOTIUNE FĂRĂ LIMITE PENTRU CONDIȚIA UMANĂ

autohtoni, brutali și cruzi în comportament după modelul consacrat al demnitarilor tătari. Ca fenomen misterios și inevitabil, sfârșitul acestei categorii de eroine pe calea morții suferă un prim eșec: nu poate să le distrugă nemurirea, nemurirea față de neam, ci doar ceea ce e fizic muritor în ele. Împăcarea cu care aceste ființe se sting îi îndeamnă pe urmașii lor să cultive nemurirea din ei prin credința de eliberare, în posibilitatea unei Ucraine mai bune decât cea cu care se confruntau la vremea aceea.

Nemurirea eroului șevcenkian este concepută cu mult talent mistic, astfel încât starea aceasta nu înseamnă un ceva ce ar fi trebuit să înceapă, ci ca un “Ceva” viabil, parcă predestinat, care s-a aflat neîncetat în el. Exploatatorul, ca să-l redefinim noi astăzi așa, ne este descris ca un om... neom. El și-a pierdut simțul omeniei pe latura lipsei de sensibilitate. Acestuia îi lipsește mereu ceva: când mintea, când inima... Uneori, cel exploatat preferă să își strecoare prin clepsidre cu fărâme de regrete ființa și o face din delicatețe sufletească, cedând unor solicitări nepotrivite sau excesive. Clasică din acest punct de vedere rămâne drama Caterinei. Relația sentimentală dintre tânărul bădărănos, un flușturistic de viță nobilă, și fata naivă din stepele Niprului, dăinuie o vreme tocmai prin supunerea acestei delicateți de ființă pură, simplă, naivă și onestă.

Duioase pagini despre dragoste ar fi putut scrie bardul dacă ar fi avut prilejul să asiste la adevărate idile culese din viața cotidiană. Pretutindeni în lume, la vremea aceea și în folclorul popular ucrainean erau consemnate multe aspecte despre prietenie în general. Au scris mai ales cei care s-au bucurat de prieteni și au trăit adevărate prietenii. Dragostea zilnic continua să-i numere pe conașionalii Poetului printre faptele lor de iubire. Prezumtivii eroi aveau șansa de a fi, în același timp, donatori și primitori de dragoste. Deci, nu putem ști cum ar fi scris un altul din neamul său despre sentimentul numit dragoste, altfel decât cel căruia această favoare i-a fost parțial interzisă.

Lukia, eroina din “Vrăjitoarea” este brutalizată și necinstită de către un pan ucrainean cu un sadism caracteristic stării de demențialitate. Fata rabdă un timp. Nu-i simplu să refaci o dragoste. Trebuie doar să evaluezi corect de la început ce s-a întâmplat. Despărțirea ar fi însemnat disprețul în parte al relației sale. Abandonul panului este însă soluția preferată de acesta. Abandonarea Lukiei echivalează - în balanța “idilei” dintre cei doi - cu disprețul final. Și deplin.

Ca și Lukia, mulți au fost abandonați de persoana pe care au iubit-o, reușind să înțeleagă că o inimă întinată de amărăciune trebuie să renască pentru a rămâne curată în continuare.

Cum să renască însă Lukia? În loc să renască, Lukia se vede nevoită să nască: o

pereche de gemeni. Dragostea ei de mamă începe o nouă comunicare cu realitatea din sufletele acestei perechi de gemeni. O vreme ea le vorbește ca de la suflet de mamă la suflet de copil. Panul ucrainean, un bărbat lipsit de bărbăția dragostei, o alungă de la curte. De unde să știe el că, dacă ai primit de bunăvoie păcatul de a te îndrăgosti, vei fi nevoit să afli și cât de mult s-ar putea să suferi de pe urma purtării acestui sublim jug de credință față de persoana iubită. Poate că, încă de la începutul relației, acesta ar fi trebuit să-și pună întrebarea cinstită: de ce vreau să am parte de dragostea acestei fete? Oricărui om îi putem adresa această întrebare. Dacă și-ar fi pus această întrebare, cred că panul ucrainean ar fi tresărit. Ar fi trebuit să gândească la rostul acestei relații. Deci, ar fi trecut în mod voit peste părerea Lukiei. Panul ar fi putut să revină la sentimente mai oneste, mai umane, în perspectiva legăturii sale cu ea. Dacă mai există un “interes” în relația celor doi, acesta este doar pentru binele părții masculine. Lukia nu are nici măcar privilegiul de a-și crește odraslele. Nu se vede capabilă, în acest caz de solicitare nepotrivită, să reacționeze cumva în apărarea ei. În plus, relația din interiorul conclavului mamă-copii a ajuns și e în faza degenerării. Fata simplă din popor ar fi trebuit să beneficieze de fericirea unui nucleu familial, aflat sub zodiile unor convingeri de fericire în comun. Situația Lukiei se mișcă pe o altă orbită. Este varianta oscilației întru păcătoșenie a panului, o stare de vibrație personală prin care acesta se împacă cu gândul de a o expulza pe femeie. Este aceasta o hotărâre definitivă de o crasă condiție subumană. În acest caz extrem, în continuare cititorul asistă la un rezultat infernal: mama gemenilor își pierde mințile. Devine, vrând-nevrând, o nomadă; împreună cu o laie de țigani, rătăcește prin stepele Ucrainei. De reamintit faptul că singurii oameni liberi din Rusia țaristă, după cum afirmă bardul, erau țiganii.

Impresionant uneori ca la descoperirea unui miraj în care evenimentele se proiectează răsturnate în perspectiva dramei umane, nici soarta copiilor nu ne este prezentată de autor în culori roz. Păcatele leagă până la moarte alte relații ce survin, asta însemnând că-n mediul ei conjunctural îndepărtarea definitivă a mamei este urmată de un incest absolut condamnat. După ce este necinstită de propriul ei tată, om cu instincte de animal, fata este vândută unui jandarm. Asta deja înseamnă pentru cititor surpriza unei alte până atunci amânate “imago mundi” în iconomia artistică a operei. Câștigul de pe urma relației de mezalianță cu gradatul, capătă în ochii tatălui o valoare imediată, chiar substanțială, fără să depășească însă sfera amorfă a pricopselii unei tranzacții de sorginte sclavagistă. În continuare, nici soarta fiului nu diferă mult de cea a surorii sale. E una inumană și simptomatică

situațiilor prea des întâlnite în orânduirea feudală. Conform unor relații mobilizate de interese mai mărunte, fără angajamente și riscuri de remușcări totale, fiul este pierdut la jocul de cărți și trimis în locul altuia la oaste. Ce-nseamnă asta?... Poate fi interpretată ca o aluzie critică, deghizat îndreptată împotriva unor norme religioase și morale lipsite de un elementar realism al valorii pe care o are omul în familie și societate.

Vedeți? Dragostea are parte și de cutremure în viața ei. Cel ce se cutremură de existența ei cade la pământ ca și Saul din Damasc... Și Dumnezeu este Acela ce îl ridică și îi arată calea de redresare prin dragoste. Manifestând atâta nesocotință, neluând în calcul riscul conștient al acțiunilor pe care le întreprinde, inumanul din oameni își manifestă disprețul în fața vieții.

Este trist când cititorul constată în ce mod se pot exploata pretențiile “obligații” ale nefericitelor fete din scrierile șevcenkene, mizându-se fără jenă pe condiția lor socială din care beneficiarul face un adevărat instrument de șantaj moral, de constrângere indirectă.

Întrebarea imediată e aceasta: Cum să se cutremure asemenea caractere?... Cum să cadă de rușine la pământ?... Departe de Șevcenko gândul că Dumnezeu ar putea - tipologic vorbind - să-i ridice, ca pe Saul din Damasc, pe asemenea specimene. În schimb eroii poemului “Maria” sunt decretați de către marele bard sfinți. Această categorisire canonică se datorează minunatelor calități morale ale eroilor sau, cum subliniază marele Gherea: “sunt mari și sfinți prin iubirea lor, prin lupta și suferințele lor pentru cei mici și nenorociți, pentru adevăr și pentru lumină.”

Observăm că “dragostea cu năbădăi” pare a fi tema principală din ciclul poetic al autorului, dar și din cel narativ al dramelor feminine în opera lui Taras Șevcenko. Ele se însumează sub aspectul unor variații a temelor din “Caterina”. Bardul demonstrează cu numeroase argumente de stil și conținut, imaginea sintagmei mai sus folosite - deloc liniștitoare, cu un final mereu deschis.

Promotorul marilor tragedii pare a fi elementul declanșator, susținut de relațiile de tip feudal în totalitatea lor acceptate de o nobilime ucraineană ușuratică, ajunsă în faza volatilizării ei, rezultată din degenerarea ei. Drama feminină în opera marelui bard seamănă cu o elegie chinuitoare și sfâșietoare, e ca un iad social în care valoarea problematicii spiritului uman îl silește pe acesta să-și zugrăvească personajele ca atare, punându-le față în față cu voluptatea resemnării acestora în fața Absolutului, un absolut al unor trăiri dictate de un sistem social tiran. De aceea, de la caz la caz, pe banda de conștiință a umanității, ca și pe cea a orizontului nostru lăuntric, se ivește o reverberație: e tandrețea nevoii de reîntoarcere la valorosul suflet al omului. Nimic nu putea fi mai riscant pentru un autor cu o asemenea viziune decât exprimarea vreunei îndoieli, în ceea ce privește intervenția Atotputericului - ca Supervizor - și a Adevărului că nici o împărăție a luminii și a vieții nu recunoaște existența suferinței.

Mihai MATEICIUC
(Va urma)

POLITICA EXTERNĂ A REPUBLICII POPULARE UCRAINENE ȘI RELAȚIILE SALE DIPLOMATICE CU ROMÂNIA ÎN PERIOADA MARTIE 1917 – MARTIE 1921

(Urmare din nr. 289-290)

ACTIVITATEA DIPLOMATICĂ A STATULUI UCRAINEAN CONDUS DE PAVLO SKOROPADSKYI

La 29 aprilie 1918, Guvernul ucrainean și Rada Centrală au fost înlăturate cu ajutorul trupelor germane, iar la cârma Ucrainei a fost instalat hatmanul Pavlo Skoropadskyi, mare latifundiar și fost general în armata țaristă rusă.

În această situație, autoritatea Radei a fost știrbită, intrând practic împreună cu guvernul său în ilegalitate. Adevăratul stăpân al Ucrainei era acum feldmaresalul Von Eichhorn, care a luat măsuri de rechiziționare a tuturor produselor (cereale, furaje ș.a.) și a animalelor, transformând Ucraina într-o sursă de aprovizionare pentru Puterile Centrale.

După ce a mulțumit Puterilor Centrale pentru sprijinul acordat în vederea preluării puterii, Guvernul hatmanului Pavlo Skoropadskyi a luat unele măsuri prin care a abrogat toate legile adoptate de Rada Centrală; în special legea de expropriere agrară, retrocedând pământul marilor latifundiați.

Greșeala cea mai gravă a acestui regim a fost faptul că a devenit treptat prea reacționar. Aceasta a făcut ca, odată cu căderea Puterilor Centrale, în toamna anului 1918, armata să nu-l mai susțină pe Skoropadskyi, trecând de partea armatei comandate de Symon Petliura.

În politica externă, Guvernul Skoropadskyi a dovedit prea puțină prudență. Pe de-o parte, s-a străduit să obțină recunoaștere din partea cât mai multor state, dar în același timp a formulat revendicări teritoriale.

Prin pacea de la Brest-Litovsk, Ucraina a fost recunoscută de facto de către Puterile Centrale, care au acordat imediat reprezentanți diplomatici la Kiev: Germania pe Von Mumm, iar Austro-Ungaria pe contele Forgacs.

Tratatul încheiat cu Puterile Centrale avea ca anexă o „convenție secretă” (restituirea de către Austria a tuturor teritoriilor locuite de ucraineni, ceea ce am menționat mai sus). Această convenție a fost dată în vileag, la o masă comună, organizată la Viena, de către delegatul ucrainean Sevriuk. Acest fapt i-a revoltat pe politicienii polonezi.

Situația creată l-a determinat pe contele Forgacs, ambasadorul Austro-Ungariei la Kiev, să-i comunice hatmanului Skoropadskyi că guvernul său anulează tratatul respectiv. De asemenea, Von Mumm, ambasadorul Germaniei la Kiev, l-a informat pe Skoropadskyi că exemplarul acordului, păstrat la Berlin, a fost distrus prin ardere.

Ca să compenseze oarecum acest eșec, hatmanul Skoropadskyi, prin ministrul Afacerilor Străine Doroșenko, a solicitat o serie de teritorii ucrainene, inclusiv județele Hotin și Cetatea Albă, care, la vremea respectivă, aparțineau României.

Aceste pretenții ale Guvernului Skoropadskyi au provocat un protest vehement, în iunie 1918, din partea ministrului Afacerilor Străine al României C.C.Arion.

Protestul respectiv a potolit în aparență intențiile lui Skoropadskyi, astfel încât, la solicitarea părții ucrainene, în septembrie 1918, o delegație economică română condusă de ministrul Coștescu s-a deplasat la Kiev pentru a negocia un acord comercial. În scrisoarea lui C.C.Arion adresată ministrului Afacerilor Străine Doroșenko s-a evitat însă de a se lua un angajament care interesa Kievul și anume recunoașterea Ucrainei de către România, întrucât ministrul Coștescu nu a fost autorizat de ministrul Afacerilor Străine al României să trateze niciun fel de probleme de ordin politic.

Această misiune diplomatică a reprezentat prima etapă a raporturilor de prietenie și bună vecinătate româno-ucraineană.

Menționez că în toate convorbirile avute cu ministrul Coștescu la Kiev partea ucraineană a abordat problema Basarabiei. Coștescu a înțeles că atâta timp cât problema Basarabiei nu va fi rezolvată, raporturi economice normale nu pot exista între cele două țări.

Până la urmă, după numeroase negocieri cu partea ucraineană, Coștescu a reușit să elaboreze un text convenabil al unui aranjament de compensație.

Acest document a fost semnat la Iași, la 6 noiembrie 1918 (cinci zile înainte de capitularea Germaniei în vest) de către generalul Dașkevyci-Gorbațki, care a sosit în România în fruntea unei Misiuni Diplomatice Extraordinare la finele lunii octombrie 1918, reprezentând Guvernul Statului Ucrainean condus de hatmanul Pavlo Skoropadskyi.

În nota adresată ministrului Afacerilor Străine al României de către generalul Dașkevyci-Gorbațki se arată că este însărcinat de Guvernul Statului Ucrainean să stabilească cu Guvernul Regal al României relații diplomatice stabile între cele două țări.

Cu acest prilej, generalul Dașkevyci-Gorbațki a prezentat scrisoarea de acreditare adresată ministrului Afacerilor Străine al României Regale, dată de ministrul Afacerilor Străine al Statului Ucrainean în numele Excelenței Sale Hatmanul Ucrainei, Pavlo Skoropadskyi, solicitând să i se acorde tot sprijinul în îndeplinirea nobilei sale misiuni.

De precizat că Statul Ucrainean a fost recunoscut de 30 de țări; la Kiev au fost deschise și acreditate misiunile diplomatice a 10 țări, iar Ucraina a înființat misiuni diplomatice în 23 țări (la nivelul ambasadurilor în Germania, Turcia, Bulgaria, Elveția, Suedia, Norvegia, precum și reprezentanți diplomatici în Georgia, Azerbaidjan, Finlanda).

Încercarea de a stabili relații diplomatice cu țările din Antantă la convorbirile de la Iași nu a avut succes. Aceste țări militau pentru îndepărtarea de la putere a guvernului germanofil al hatmanului P. Skoropadskyi.

În urma convorbirilor avute cu Rusia sovietică, Statul Ucrainean a semnat un acord preliminar de pace. În același timp, Guvernul Statului Ucrainean a susținut mișcarea albgardistă din sudul Rusiei, care a fost ajutată cu armament, muniție și financiar în lupta împotriva bolșevicilor.

DIRECTORATUL

După prăbușirea Puterilor Centrale, membrii marcanți ai primului Guvern Ucrainean (Vynnycenko și Petliura) în fruntea unei armate formate din 5 divizii s-au apropiat de Kiev. Unitățile militare ale lui Skoropadskyi au trecut de partea lor, astfel încât, la 14 decembrie 1918, Petliura reintră în Kiev. În această situație, hatmanul Skoropadskyi se refugiază la Berlin. Ca urmare, timp de câteva zile au existat concomitent două guverne ucrainene: unul la Lemberg (Germania), iar altul la Kiev.

La finele anului 1918, Republica Populară Ucraineană a dus lupte atât împotriva trupelor bolșevice, care înaintau din nord-vest, cât și a trupelor albgardiste conduse de generalul Denikin, care înaintau dinspre sud. Denikin jurase să restaureze Imperiul țarist.

În acest context de învălmășeală și derută, Directoratul (Vynnycenko și Petliura) a declarat poporului ucrainean că va iniția reforme sociale și juridice mai juste, adecvate situației din Ucraina. Din cauza acestor reforme preconizate Directoratul era suspectat însă că s-ar fi apropiat de ideologia bolșevică. Pentru a potoli luptele de clasă, Petliura lansează un Manifest în decembrie 1918, în care arată că: "În Republica Populară Ucraineană puterea o va deține numai clasa muncitoare: muncitorii și țăranii".

Cu toate acestea, Directoratul nu a putut stăvili anarhia, iar unele cercuri din apropierea sa trec de partea bolșevicilor. Ca urmare, în Ucraina s-a instaurat un regim de teroare, al cărui promotor era Kristian Rakovski, unul din conducătorii Ucrainei bolșevice. Armata bolșevică s-a deplasat spre sud-vest prin sudul Galiției pentru a face joncțiunea cu Bela Kun din Ungaria, urmărind punerea în practică a ideii lui Lenin – bolșevizarea mondială.

Spre sfârșitul existenței sale, Directoratul Vynnycenko-Petliura a căutat sprijin la Varșovia și București.

Mihai POCORSCHI

PARASTASUL SCRIITORULUI ȘI OMULUI POLITIC ȘTEFAN TCACIUC

Sâmbătă, 25 iulie a.c., în organizarea doamnei Virginia, soția fostului președinte al Uniunii Ucrainenilor din România și deputat în Parlamentul României, împreună cu Uniunea Ucrainenilor din România, la Cimitirul Belu, a avut loc parastasul de 10 ani de la dispariția primului președinte al Uniunii Ucrainenilor din România, domnul Ștefan Tcaciuc, la care au fost prezenți membrii Radei a UUR, reprezentanții presei, Televiziunii Naționale, prieteni și cunoscuți.

De față au fost prezenți avocatul Ivan Marocico, deputat în Parlamentul României și ing. Ștefan Buciuta, președinte al Uniunii Ucrainenilor din România.

După depunerea coroanelor, a jerbelor și florilor pe mormânt, au luat cuvântul deputatul Ivan Marocico, ing. Ștefan Buciuta, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, doamna Virginia Tcaciuc, soția răposatului, poetul și prozatorul Mihai Traista, Irina Moisei, redactor-șef al revistei „Naș holos”, Gheorghe Cega, care au vorbit despre remarcabila personalitate a celui ce a fost primul președinte al Uniunii Ucrainenilor din România, deputat în Parlamentul României și trezorer al acestui for legislativ al României, membru în conducerea Uniunii Scriitorilor din România, membru în organismele europene și internaționale ale ucrainenilor.

Din luările de cuvânt a reieșit că răposatul a îndrumat tinerii spre universitățile de stat din Ucraina, a ajutat financiar numeroase biserici din întreaga țară, a reușit ca la Ministerul Învățământului, Ministerul Culturii și Cultelor, la toate inspectoratele școlare cu populație școlară ucraineană să fie încadrate persoane competente pentru îndrumarea activității în aceste domenii, cunosători ai limbii ucrainene.

Pe plan literar a încurajat tinerii cu reale calități: Nicolae Corneștean, Mihai Traista, Cega Cristian Ilie, Valentin Petru Ardelean și alții.

Serviciul divin a fost săvârșit bilingv, în română și ucraineană, de părintele Mihai Cobziuc, parohul Bisericii cu hramul „Sf. Ilie Tesviteanul” din satul Dărmănești de

lângă Suceava, ajutat de cântărețul bisericesc ing. Boris Petrașuc, președintele filialei județene a UUR Suceava.

Părintele Cobziuc, în emoționanta sa predică, a pomenit că și el e produsul răposatului Ștefan Tcaciuc, care l-a îndrumat mai întâi la Institutul Teologic din Cernăuți, apoi, a insistat să urmeze, în paralel, Conservatorul, pe care l-a terminat cu rezultate bune.

Uniunea Ucrainenilor din România, în după-amiaza zilei de sâmbătă, 25 iulie a.c., prin doamna Iaroslava Colotelo, președinta organizației municipale București a UUR, a organizat simpozionul „Ștefan Tcaciuc – poetul și omul politic”. S-au recitat, s-au citit versuri din opera răposatului. De asemenea, s-au cântat cântece pe versurile dispărutului. Întreaga activitate, în după-amiaza zilei de sâmbătă, a fost moderată de dna Iaroslava Colotelo, care ne-a pus la dispoziție sediul UUR – filiala București – o locație încăpătoare și bine gospodărită.

Activitatea, legată de regretatul Ștefan Tcaciuc, a fost ireproșabil organizată de doamnele Virginia Tcaciuc și Iaroslava Colotelo, cărora le aducem respectuoase mulțumiri.

Gheorghe CEGA

Dragă cititor,

Eu nu am mai colaborat cu nicio publicație și tare îmi doresc să-i mulțumesc „Curierului ucrainean” pentru aprecierea pe care a avut-o față de cartea mea „Suflet de orfan”. Domnii redactori au primit cartea, au citit-o, au apreciat-o și au lansat-o în paginile „Curierului ucrainean”.

Doresc să vorbesc în scrisoarea către cititorii „Curierului ucrainean” despre impactul pe care cartea „Suflet de orfan” l-a avut asupra celor peste două sute de cititori care mi-au cerut cartea, mulți dintre ei asigurându-mă că am reușit să-i sensibilizez.

Telefoanele pe care le primesc de la cunoscuți și necunoscuți, precum și scrisorile de mulțumire pentru sentimentele trezite în sufletul lor, m-au încurajat, dorința oamenilor de a mă cunoaște pentru a-mi demonstra că s-au recunoscut în carte, m-a stimulat astfel, încât am hotărât să vă scriu, dragi cititori. Vă scriu ca să vă conving și eu de puterea pe care o poate avea o carte - nu numai a mea - asupra inimii, a gândurilor, a sentimentelor și, uneori, asupra vieții unui cititor.

Primul impact puternic al cărții încă netipărite a fost asupra verișoarei mele, Chiriluc Veronica, personaj al cărții, acum plecată dintre noi, când i-am citit în manuscris capitolul *Ciuboțelele vișinii*. M-a întrerupt pe neașteptate, cu reproș, poruncitor: - *Ioi, saraca, nu mai citi, că mi-ai răscolit întreaga viață. Nu mai am putere să ascult!* Nu avea puterea să asculte despre ceea ce a trăit alături de copiii din sat, din țară, care cu greu au supraviețuit vremurilor năpraznice de după război.

Urmează neașteptata reacție a domnului Kolea Kureliuc. Acesta mi-a mărturisit că aproape tot ce am povestit despre copilăria mea i s-a întâmplat și dumnealui, chiar dacă părinții îi erau în viață. Până și problemele cu cele două trenuri care pleacă în același timp din două gări opuse l-au chinat în gimnaziu ca și pe mine.

Cele mărturisite în ziua de 6 octombrie 2014 de președintele UUR filiala Suceava, Borelaw Petrașuc, m-au impresionat până la lacrimi. Nu mă așteptam să vină de Ziua Educației, când s-a lansat cartea, cu atât mai puțin mă așteptam s-o fi citit, având în vedere că i-o dădusem numai cu câteva zile înainte de lansare. Modest, cum îi este felul, domnul Boris a spus: *Am răsfoit această carte, am citit fragmente care mi-au produs emoții sub două aspecte.*

Primul este că, citind despre copilăria și viața autoarei în satul Greața, am simțit acel iz al oamenilor de demult pe care l-am perceput și eu în satul meu, Bălcăuți (m-am născut în anul 1970).

I-am cunoscut pe acei oameni care erau deosebiți și cărora le simt mult lipsa acum. Am simțit că viața din anii 70-80 era o psihoză comunisto-securistă. Tatăl meu asculta Europa Liberă și Vocea Americii. Nu mi-a interzis niciodată, dar mi-a spus să am grijă ce vorbesc, cum vorbesc și cu cine vorbesc. Domina frica pe care cei mai înaintați în vârstă o înțeleg, o știu, au trăit-o.

Cel mai mult m-a impresionat însă altceva. Părinții mei au crescut orfani de tată. Pe tatăl meu (are șaptezeci și cinci de ani) nu l-am înțeles foarte bine, până la capăt, decât, sincer vă spun, citind aceste rânduri și, nu vă mint, am simțit o dorință aprigă să merg acasă, la Bălcăuți, să-mi văd părinții. Am stat de vorbă cu tata care mi-a descris aceeași stare pe care a mărturisit-o doamna în carte: aceea că i-au lipsit bucuriile copilăriei. Atunci am rețrăit cu tata copilăria lui, am rețrăit foarte multe momente împreună cu părinții mei. Pentru acest lucru VREAU SĂ VĂ MULȚUMESC, doamna Vărăeanu, PENTRU CĂ M-AȚI FĂCUT SĂ-I ÎNȚELEG MAI BINE PE PĂRINȚII MEI.”

Ce impact! Ce impact a putut avea cartea „Suflet de orfan” asupra sufletului unui copil devenit matur!

Cumnata mea, Stoica Maria, deși are numai clasele gimnaziale, este o cititoare înrăită, cu care poți discuta despre marii noștri scriitori și nu numai.

Acum este pensionară. Mi-a mărturisit că, citind cartea (care are trei părți corespunzătoare copilăriei, adolescenței și maturității personajului): *la copilărie am plâns, la adolescență te-am admirat, iar la maturitate te-am invidiat.*

M-a intrigat a treia apreciere și am întrebat-o de ce, pentru că nu era de invidiat conflictul meu cu politica vremii. *Te-am invidiat pentru puterea și curajul de a-ți apăra demnitatea.*

Am primit un telefon de la domnul Bojescu Ciprian din Suceava, pensionar, care a petrecut câțiva ani de copilărie în Greața, refugiat fiind. *„Am citit cartea dumneavoastră și am rețrăit anii frumoși în satul pe care îl descrieți cu atâta dragoste și nostalgie. Aș dori să vă întâlnesc, să vorbim despre oamenii din sat, despre cei care au plecat, despre ulița pe care am copilărit și eu. Mi-ați făcut o mare bucurie, pentru că am revăzut cu ochii minții Greața copilăriei mele cu bucuriile și necazurile ei.”*

„Doamnă, „Suflet de orfan” m-a impresionat până la lacrimi. Sunt bărbat, dar nu m-am putut stăpâni. Copilăria, adolescența și maturitatea dumneavoastră nu sunt singulare; sunt sigur că cititorii vârstnici se recunosc în cartea dumneavoastră și tinerii ar avea multe de învățat din experiența de viață pe care o prezentați. Partea întâi a cărții este un subiect extraordinar pentru un film. Ce film ar ieși! Partea a treia „Omul cel Mare” este cam necioplită, mi-a trezit numai sentimente negative de revoltă, frustrare și neputință.” Această apreciere a profesorului pensionar, Cramer Nicolae din Suceava, mi-a produs o mare satisfacție, pentru că, așa cum a observat părintele Herea Gabriel de la parohia Pătrăuți, doctor în istoria artelor, fiecare dintre cele trei părți ale cărții are un limbaj propriu, o tonalitate specifică vârstei și etapei din viața personajului central. Nu puteam folosi cuvinte, propoziții, fraze tandre acolo, unde se vedea suferința, nedreptatea, abuzul, invidia, dar și lupta eroinei până la nesăbuiță pentru dreptate, adevăr și demnitate. Acea etapă din viața mea era trasată cu barda, nu cu dalta; era nefinisată, brută, necioplită.

Am pomenit de părintele Gabriel Herea, om de mare cultură, care a participat cu mare plăcere la două dintre lansările cărții mele. Domnia sa a făcut o apreciere metaforică a volumului, afirmând că „Suflet de orfan” este o carte care tulbură apele; ajută la vindecarea noastră spirituală prin tulburarea apelor liniștite ale sufletului nostru care nu îndrăznește, nu vrea sau nu poate să se întoarcă spre trecut, să-l cunoască și să învețe din el. A mai spus un adevăr părintele: dacă această carte ar fi fost scrisă în anii optzeci, ar fi fost maculatură. Acum, în deceniul al doilea al secolului douăzeci și unu, o asemenea carte devine un veritabil document.

Dragă cititor, nu mă judeca prea aspru pentru cele de mai sus. Intenția mea este să scot în evidență impactul pe care o carte poate și trebuie să-l aibă asupra sufletului, a conștiinței și chiar asupra vieții cititorului, așa cum am arătat mai sus. Nu vreau să mă laud, ci vreau să transmit cititorilor ideea că o carte poate vindeca răni care trebuie cunoscute și înțelese.

De curând am primit două scrisori de la un cititor ardelean, din Gherla, care m-au bulversat pur și simplu. Nu mi-aș fi putut închipui că „Suflet de orfan” ar putea impresiona atât de puternic pe cineva, cum i-a impresionat pe domnul Suciuc Nicolae și pe frumoasa dumnealui soție, Ioana. Dumnealor sunt români, dar citesc publicatia maghiară „Împreună” și cea ucraineană „Curierul ucrainean”

cu regularitate. Din cele ce urmează reiese meritul „Curierului ucrainean” în popularizarea culturii și a tradițiilor etnicilor ucraineni din România, respectul și devotamentul ucrainenilor față de țara în care trăiesc și căreia îi sunt recunoscători.

Itată câteva spicuri din cele două scrisori:

Familia Ioana și Nicolae Suciuc, fani ai ucrainenilor din România.

„Stimată doamnă profesoară...”

„Cu emoție și respectul cuvenit îndrăznesc scrierea acestor rânduri, prin care încerc să-mi exprim marea bucurie pe care am avut-o în ziua de 25 mai a.c. când poștașul mi-a adus coletul așteptat cu nerăbdare. Știam că în interiorul lui se află minunata dumneavoastră carte, o biografie scrisă cu un har deosebit și care în momentul lecturării te face să vezi cu ochii minții întâmplările relatate.

Am aflat de lansarea cărții din articolul domnului Kolea Kureliuc publicat în „Curierul ucrainean” din octombrie 2014, pe care, împreună cu alte publicații, acest om minunat a avut bunătatea de a le expedia pe adresa mea.

Citim cartea împreună cu soția, când cu voce tare, când dând cartea unuia altuia să se minuneze de atâta dărzenie și stoicism și să regretăm în suflet tot ce v-a marcat copilăria. După citirea a cincizeci și patru de pagini nu mai pot rezista tentației de a vă scrie și de a vă mulțumi pentru starea sufletească în care ne-a adus lecturarea acestor rânduri.

Stimată Doamnă, am împlinit frumoasa vârstă de șaptezeci și opt de ani și nu le simt povara; mai mult, sunt îndrăgostit de viață, de tot ce mă înconjoară. Am trăit și eu în copilărie grozăviile războiului și privațiunile secetei împreună cu cei șapte frați și surori. Toți avem amintiri plăcute sau mai puțin plăcute, dar cele scrise de dumneavoastră mă cutremură. Ud foile cărții cu lacrimile pe care le meritați. Aveți un talent de povestitor care mă obligă să vă asemăn cu un ram din Creangă. Atâtea figuri de stil, atâtea metafore mă încântă și mă uimește. Cât de orfană de toate ați putut fi, încât cămășuța „era de finețea dragostei de neimaginat după care tânjeam”. Mesajul mamei transmis dintre stele și receptat v-a călăuzit pașii, v-a modelat un caracter oțelit. Deviza dumneavoastră de viață NU SE POATE SĂ NU SE POATĂ și ambiția de a reuși v-au sădit în suflet hotărârea de a deveni Om, OMUL cel MARE, cu care noi, cititorii acestei cărți, ne mândrim.

V-ați jalonat principiile și calea vieții datorită puterii abstenenței și îndemnului mamei auzit în gând: *să nu te mai milogești niciodată*. Ați fost însetată de mângâiere, de vorbă bună, de florul dragostei, care „nu a știut să fie ploaie.” V-ați păstrat sentimentul de compasiune și recunoștință existent în cuprinsul acestei cărți și care este redat de o inegalabilă simțire: *Mă lași să-ți spăl amintirea cu lacrimile care-mi încețoșează ochii? și Îmi ștergeam pe furis lacrimile care-mi țâșneau din izvorul neseecat al recunoștinței mele față de el.*

Această carte este o pledoarie pentru comportamentul tinerei generații în confruntarea cu vicisitudinile inerente din timpul vieții. Vă admir, sunteți un exemplu de loialitate față de cei care v-au dat o mână de ajutor, față de țara în care trăiți ca etnică ucraineană și nu încetați să mulțumiți statului român pentru limba frumoasă în care scrieți și vorbiți, pentru grija manifestată în creșterea și educarea dumneavoastră. Cartea este străbătută de sentimentul patriotic pe care-l trăiți ca cetățean al acestei țări și pe care o onorați cu: *Te iubesc! ȚARA mea, minune între minunile lumii, care m-ai făcut OM.*

Sentimentul patriotic este cultivat de etnicii ucraineni în paginile „Curierului ucrainean”, precum și în emisiunile dedicate acestei etnii. În data de 25 mai a.c., am văzut la televizor imagini din frumoasa Bucovina, cultura și tradiția ucrainenilor huțuli; în carte - ulița familiei Zelezneac.

Cu respect și dragoste față de tot ce ați scris, dați-mi voie să sărut acele mâini.

Al dumneavoastră cititor,
Suciuc Nicolae, Gherla.”

La finele lunii septembrie o delegație parlamentară din Ucraina, regiunea Cernăuți s-a întâlnit la București cu deputați români. Cele mai importante probleme discutate au privit creșterea numărului de puncte de trecere a frontierei, susținerea comunităților de români din Ucraina și a comunităților de ucraineni din România, precum și dezvoltarea schimburilor economice dintre cele două țări vecine.

La întoarcerea spre casă, deputații Maksym

DEPUTAȚI UCRAINENI ÎN VIZITĂ LA BĂLCĂUȚI

Burbak, Mykola Fedoruk și Oleksandr Drozdyk au vizitat comunitatea de ucraineni din Bălcăuți. Ei au fost întâmpinați de membrii ansamblului „Kozaciok” cu melodii ucrainene, moment care i-a făcut pe oaspeții ucraineni să se simtă ca acasă, mărturisire făcută la sediul UUR din localitate unde a avut loc o scurtă întrevedere. La discuții au parti-

cipat Boreslaw-Ștefan Petrașuc, fost președinte al UUR-filiała Suceava, Lăcrămioara Grigoriuc, președinte al organizației UUR din Bălcăuți, Petru-Ștefan Șoiman, coordonator al ansamblului „Kozaciok” și Narcisa Plecan, profesoară de limba și literatura ucraineană.

Delegația ucraineană a donat cărți pentru biblioteca ucraineană din localitate.

Convallia HREHORCIUC

Zi de sărbătoare religioasă cu o mare încărcătură emoțională

21 septembrie 2015. Dată ce va fi gravată (cu predilecție, în inimile enoriașilor – pe stil vechi – din comuna Izvoarele Sucevei, comunele învecinate și din străinătate prezenți în număr de circa 800) – ca pildă închinată Tatălui Ceresc, la sfințirea bisericii cu hramul „Nașterea Maicii Domnului” din satul Bobeica. Deși ziua a debutat cu o vreme ploioasă, seninul din sufletele credincioșilor a înviorat mulțimea la apariția IPS Pimen ce a fost întâmpinat mai întâi de primarul localității, dl Mihail Mechno, apoi de preotul paroh Mihăiță Tiberiu Mechno cu familia, de pr. Protopop Aurel Goraș alături de un sobor de preoți din parohiile Izvoarele Sucevei, Moldova-Sulița, Breaza centru, Breaza de Sus, Schitul Sf. Vasile Breaza și din parohiile Brodina de Sus, Lupcina, Cărlibaba, Negostina și Poiana Largului, județul Neamț. Corul a fost alcătuit din tineri teologi din Iași, alături de corul ucrainean din Negostina.

IPS Pimen l-a decorat pe pr. paroh Mihăiță Tiberiu Mechno, ca pr. Iconom Stavrofor purtător de Cruce. După slujba de sfințire săvârșită de IPS Pimen și Sf. Liturghie a urmat o predică ținută de IPS Pimen, pr. Protopop Aurel Goraș și de preotul paroh din care au reieșit, pentru mulțimea credincioșilor, semnificația stabilirii noii biserici din Bobeica cu hramul „Nașterea Maicii Domnului” sprijinul financiar al Primăriei așezării, al multor enoriași din comună care și-au dorit știut numele numai de Domnul, al deputatului ucrainean, și al deputatului Pardău, al tuturor contribuabililor care au donat diverse sume de bani la ridicarea bisericii a cărei construcție a durat patru ani.

Biserica din Bobeica a fost îmbrăcată pe interior cu o frumoasă pictură realizată de pictorii din satul Grumăzești, județul Neamț. În exterior atenția este atrasă de o fațadă de lemn în formă de solzi, specifică zonei de munte. Ceremonia a avut punctul culminant al trecerii mulțimii prin altar unde s-a închinat icoanei Maicii Domnului, a rostit rugăciuni pentru îndeplinirea dorințelor. Evenimentul religios s-a încheiat prin tradiționala agapă frățască.

Iar ziua de 21 septembrie va fi aceea în care an de an se va oficia Sf. Liturghie sărbătorindu-se „Nașterea Maicii Domnului”.

Decebal SEUL

(Urmare din pagina a 12-a)

Domnul Suciu nu are pregătirea unui om de litere, dar aproape că a făcut un comentariu literar complet al cărții care i-a marcat senectutea. Dorința de a mă auzi, de a mă vedea, a determinat familia Suciu din Gherla să mă invite pentru un sejur la ei. Providența a făcut această invitație realizabilă și ne-am întâlnit. Dragi cititori, să-l fi obligat cineva să memoreze capitolele, replicile personajelor, să descrie locuri și personaje din carte, nu ar fi reușit așa, cum a reușit simpla atracție a cărții. Din felul cum vorbea acest domn despre „Suflet de orfan” mi-am dat seama că dorește din suflet să vadă Bucovina, să-i audă vorbind pe ucraineni, să calce pe urmele copilăriei fetiței orfane (pe Zarinok, pe Țigănie), să se scalde în Hatnuța, să respire aerul pe care l-a respirat eroina cărții. Am reușit să îndeplinesc și această dorință, spre marea bucurie a familiei Suciu din Gherla.

Impactul colectiv pe care l-a avut cartea asupra consătenilor mei din Călinești-Enache (Greața), îl datorez Uniunii Ucrainenilor din România. Uniunea a procurat câteva zeci de cărți pe care le-a donat bibliotecilor din satele comunei Măriței, localnicilor, foștilor și actualilor dascăli ai școlilor din această comună bucovineană, vorbitori ai limbii ucrainene. Bunicuțe din Greața le citesc nepoților din prima parte a cărții capitole precum *Să nu te mai milogești, S-a supărat Valeria, Vintovca, Copil al nimănui, Ciuboțelele vișinii, Evadare din Regat* etc.

Vorbeam despre impactul pe care trebuie și poate să-l aibă o carte asupra unui cititor. Exemplul familiei Suciu este nemaipomenit și cred că sunt sute de alte cărți care au asemenea impact asupra cititorilor lor. Cei doi soți sunt fani ucrainenilor datorită „Curierului ucrainean” pe care îl citesc, primindu-l prin poștă de la domnul Kolea Kureliuk, pentru că nu îl pot procura altfel. Sunt și fani patrioților români de etnie maghiară, a căror publicație bilingvă (maghiaro-română) EGYUTT, ÎMPREUNĂ o primesc tot prin poștă, direct de la redacție, neputându-se abona. Am aflat că pentru redactorii acestei reviste culturale și pentru majoritatea cititorilor ei, țara noastră este „singura patrie natală a maghiarilor din România”. Ce frumos! Cât de adevărat! Am citit, cât am stat la Gherla, despre cea de a treia ediție a Festivalului Internațional de Poezie „Adrian Păunescu”, cel care a înlesnit apariția acestei reviste și care a motivat astfel scopul și denumirea publicației:

„Împreună” este mai puțin ger
„Împreună” este mai puțină ură
„Împreună” este mai mult Dumnezeu
„Împreună” este mai ușor pe pământ
„Împreună” este mai puțină singurătate
„Împreună” este împreună
„Împreună” este „Totuși iubirea”.

Tot ceea ce am scris mai sus, dragă cititor, mi-a

adus o revelație la recitare: iată, un român citește cu plăcere ceva scris de o româncă de etnie ucraineană și îi place patriotismul acesteia, îi place patriotismul românilor de etnie maghiară care consideră că țara noastră este „singura patrie natală a maghiarilor din România”, dar care sunt marginalizați de ai lor. Am citit cu emoție mesajul de unire transmis de Adrian Păunescu și-mi doresc din suflet să se realizeze visul celor de la ÎMPREUNĂ de a se uni toți etnicii patrioți români, pentru ca împreună cu românii să fie un scut pentru patria lor natală.

Dragi cititori, aceasta este o scrisoare cu țintă clară: o carte, o operă de artă de orice fel, poate și trebuie să aibă un impact asupra beneficiarului ei. Am avut norocul ca opera mea (nu numai de artă) să vă fie prezentată de „Curierul ucrainean”, prin contribuția redactorilor acestei publicații, dar și a inimosului și sensibilului președinte al UUR – filiala Suceava, domnul Boreslaw Petrașuc. Și, ca în orice scrisoare, vă rog să-mi permiteți să închei, reproducând urările pe care mi le-a transmis fosta mea elevă, neprețuita Maria Mocanu (Rotaru) cu câteva luni înainte de a pleca prea timpuriu dintre noi:

Dumnezeu să vă dea un curcubeu la fiecare „furtună”, un zâmbet la fiecare lacrimă, o binecuvântare la fiecare pas, o promisiune la fiecare grijă și un răspuns la fiecare întrebare.

Saveta VĂRĂREANU

AM FĂCUT ARMATA CU VASILE ALECSANDRI ...

(DIN CICLUL CHIXURI)

Ne mutaserăm de curând într-un bloc nou din zona Obor (de fapt, era încă în construcție), deoarece clădirea în care am locuit pe strada Izvor 36 urma să fie demolată chiar atunci, în vara anului 1986, pentru a face loc mărețului șantier al centrului civic al Bucureștiului (construcția Casei Poporului era deja foarte avansată). Între alte mutări (mobilă, cărți, calabalâc), a trebuit s-o transfer și pe fiica mea Maria (elevă în clasa a II-a) de la Școala 150 din Cotroceni la Școala 307, la care era arondată noua noastră locuință.

Într-o zi, Maria îmi spune (era de-acum în clasa a V-a) că mă cheamă directoarea școlii.

– Dar ce s-a întâmplat? – întreb. – Ai făcut ceva?

– Nu, nu mi-a spus de ce te cheamă.

Maria era un copil cuminte și o elevă foarte bună. De aceea m-a surprins invitația directoarei (Ce-i drept, în clasa întâi, Maria făcuse o boroboacă. Acasă ni se tot plângea că un coleg de clasă o necăjește zilnic: o trage de păr, îi pune piedică, o îmbrânțește. I s-a plâns și învățătoarei, dar băiatul continua s-o supere. Și atunci, într-o recreație, Maria l-a trântit pe acel băiat în curtea școlii, l-a încălecat și i-a dat câțiva pumni. Din ziua aceea, a avut liniște... A fost singurul incident din toți anii de școală ai Mariei).

Mă duc, așadar, a doua zi la școală, directoarea Iulia Stancu mă primește cu multă amabilitate (nu ne cunoșteam, era prima oară când ne vedeam), mă poartă în biroul său, mă tratează cu cafea. Comportamentul ei neobișnuit se lămurește curând: școala vrea să inaugureze noua sală de festivități și directoarea, care era o apreciată profesoară de Română, s-a gândit să organizeze pentru elevii claselor mari (a VII-a și a VIII-a; capacitatea sălii nu permitea accesul și al altor elevi) o întâlnire cu câțiva scriitori. Mă invită să fiu unul dintre ei, dar în același timp mă roagă să vorbesc eu cu încă vreo doi-trei scriitori și să-i conving să participe la această întâlnire. Să citească ceva, să răspundă la întrebările elevilor, mă rog...

– Știți, pentru elevi ar fi foarte important, – zice doamna directoare. – Ar stimula interesul lor pentru lectură, dar mai ales e sigur: nu vor uita niciodată momentul când au văzut pentru prima oară scriitori, cum se zice, în carne și oase...

Îi promit ajutorul, iar peste câteva zile îi comunic că au acceptat invitația poeziei Gheorghe Tomozei, Mircea Micu, Gheorghe Pituș și, evident, eu. Vom discuta, zic, cu elevii, vom răspunde la întrebările lor, iar unii vom și citi câte ceva din propria creație.

Între timp, mi-a venit și o idee „egoistă”, să profit adică de ocazie și să-i cer directoarei s-o mute pe Maria mea din clasa a V-a C (o clasă cu elevi slabi, indisciplinați, dar mai ales cu un profesor de Română sub orice critică) în clasa a V-a B, de pildă, unde preda Româna chiar ea.

În ziua stabilită, sosim toți patru la Școala 307 – Mircea Micu și Tom, bine dispuși și chiar cu chef de glume, iar Pituș, tăcut și cam abătut, adică așa cum nu era el de obicei (poate că în ajun stătuse prea mult la restaurantul Casei Scriitorilor sau cine știe...). Am fost întâmpinați cu entuziasm de directoare și de câțiva profesori, poftiți mai întâi în cancelarie, unde am fost tratați (cafea, fursecuri, apă minerală) pe parcursul a vreo 20 de minute de discuții de complezență și neinteresante. Într-o pauză scurtă, mă adresez doamnei directoare:

– Aș vrea s-o mut pe fiica mea, dacă se poate, din clasa a V-a C în a V-a B. Vă aduc mâine cererea scrisă și atunci vă explic și motivele.

– Bine, – zice doamna Iulia Stancu. – La B, o să faci Româna cu mine, dar să știi că eu sunt cam rea...

În liniștea de-o clipă, răspunde Mircea Micu în locul meu:

– Păi ce, se mută el? O mută pe fiică-sa...

S-a răs cu poftă, apoi, când a venit profesorul de serviciu să anunțe că suntem așteptați, ne-am îndreptat cu toții spre sala de festivități ticsită de elevi și cadre didactice. Am luat loc la o masă lungă cocoțată pe un fel de scenă, profesoara Iulia Stancu a făcut o scurtă prezentare a „ilustrilor oaspeți”, după care ni se adresează în șoaptă:

– E rândul dumneavoastră... Fie le vorbiți copiilor,

fie le citiți, cum doriți, iar elevii o să vă pună întrebări. Poftiți.

– Începe tu, – mi se adresează Tom râzând, – că tu ne-ai adus aici...

N-am avut încotro. M-am ridicat și m-am adresat elevilor care erau numai ochi și urechi:

– Se zice că pe scriitori nu e bine să-i cunoști personal – de cele mai multe ori s-ar putea să fii dezamăgit... De dorit ar fi să le cunoști doar opera. Am să vă povestesc o întâmplare a lui Vasile Alecsandri¹, în urma căreia marele poet a lansat părerea de mai sus...

Elevii, dar mai ales profesorii păreau surprinși de vorbele mele. Am făcut o scurtă pauză, apoi am povestit pățania lui Alecsandri pe care o știam de la profesorul nostru de Literatură română (perioada secolului XIX) Ilie Stancu – un om minunat și un dascăl așijderea (se pare că prin anii '70 ai veacului trecut, a emigrat în Israel). În toamna anului 1956, cele câteva grupe de studenți din anul II de la Filologie au avut un șoc la primul curs de Literatură română: în sală nu a intrat vreunul dintre profesorii pe care studenții să-l știe măcar din vedere, ci unul complet necunoscut. Dar nu asta i-a șocat pe studenți, ci înfățișarea lui: era un bărbat tânăr (nu cred că avea mai mult de 37-38 de ani) și era complet cărunt – nu albinotic, nu sur, nu înspicat, ci complet alb, ca un moș de nouăzeci de ani. Potrivit de statură, elegant, zâmbi înțelegător uluirii noastre:

– Mă numesc Ilie Stancu. Vom studia împreună scriitorii clasici români.

Prelegerile lui Ilie Stancu erau o încântare nu numai pentru nivelul ridicat al expunerii și modul fluent, fără supărătoare poticneli în prelungite ă-uri, într-un limbaj elevat, dar fără ostentative prețiozități și aere docte. Asemenea caracteristici aveau, ce-i drept, și cursurile altor mari profesori de la Facultatea de Filologie din București. Însă profesorul Ilie Stancu avea în mai mare măsură decât toți ceilalți un lucru care dădea savoare expunerilor sale: prezentarea vieții și operei fiecărui scriitor era împănată cu numeroase elemente anecdotice care dădeau savoare fiecărei prelegeri. Lucru destul de rar și „nerecomandat” în epocă. Iar dacă voi adăuga că cele mai multe dintre acele date nu se aflau în lucrările curente de critică și istorie literară recomandate nouă, pot afirma chiar că lucrul era de-a dreptul rarisim.

Între timp, printre studenți a circulat o poveste, nu știu cât de adevărată, despre căruntețea prematură a lui Ilie Stancu. Se spunea că în urmă cu vreo zece ani, era directorul unui liceu-internat (undeva în provincie) și într-o dimineață geroasă a coborât la cantină să inspecteze pregătirea micului dejun (locuia cu familia în clădirea internatului). O luase cu el și pe fiica sa de doi ani. În timp ce tatăl se interesa de una, de alta, o bucătăreasă a observat că fetiței îi este frig și a urcat-o pe sobă. Într-o clipă de neatenție, copilul a căzut în cazanul cu ceai clocotit. În câteva momente după producerea nenorocirii, tatăl a albit complet...

La unul dintre cursuri, profesorul Ilie Stancu, între altele, ne-a povestit o întâmplare cu poetul de la Mircești (Sigur că prezentarea profesorului Ilie Stancu este o paranteză doar pentru cititorii acestui chix. Elevilor de la Școala 307 le-am povestit doar întâmplarea lui Vasile Alecsandri. Iat-o mai jos).

Cică prin anul 1888, Vasile Alecsandri fusese invitat la Buzău de notabilitățile locale. Bătrân, dar mai ales bolnav, poetul a acceptat totuși să vină la Buzău. În ziua stabilită, pe peronul gării era forfota pregătirii pentru întâmpinarea ilustrului oaspete și lume foarte multă: prefectul, primarul orașului, oameni de vază ai urbei, gardă de onoare ca pentru orice mare demnitar, fanfară militară, câteva zeci de elevi din toate clasele, însoțiți de învățătorii și profesorii lor, o mulțime de curioși și, desigur, gazetari locali și doi-trei jandarmi pentru ordine. Șeful gării a dispus așternerea covorului

exact la linia unde va opri vagonul oficial. Un învățător mai în vârstă o tot instruia pe o fetiță de clasa întâi cum să-i ofere poetului enormul buchet de flori în clipa când acesta va coborî de pe scara vagonului și cum să intoneze tare și răspicat: „Bine ați venit în orașul nostru!”.

Încordarea așteptării crescuse până în momentul când șeful gării anunță sosirea trenului. Rumoarea mulțimii se stinse, fanfara își pregăti instrumentele, garda se alinie, prefectul și primarul pășiră în față, iar șeful gării luă de mână fetița cu buchetul de flori și o conduse în dreptul liniei unde urma să coboare poetul. Peste câteva clipe se auzi fluierul prelung al locomotivei care intra în gară într-un nor alb de aburi. Vagonul oficial opri exact în dreptul covorului. Șeful gării se grăbi să deschidă ușa, apoi se aplecă spre fetiță și o împinse ușurel spre scară.

În cadrul ușii vagonului încă nu se ivea nimeni. După câteva clipe încordate, din care cauză așteptarea păru lungă, în cele din urmă Vasile Alecsandri își făcu apariția. Cei prezenți văzură un bătrânel puțin la trup, livid, cu mustața pleoștită, sprijinindu-se mai cu nădejde în baston decât în propriile picioare. Dar înfățișarea jalnică a poetului nu scăzu solemnitatea momentului. Înainte de a păși pe prima treaptă, Vasile Alecsandri își scoase pălăria în semn de salut și, ajutat de șeful de tren, coborî cele două trepte. Șeful gării o îndemnă pe fetița cu florile:

– Hai, du-te! – șopti el și o împinse ușor de la spate.

Eleva făcu un pas și întinse spre Alecsandri buchetul de flori. Dar când dădu cu ochii de chipul lui livid, cu câțiva negi mari și urâți, cu mustața căzută, cu chelia transpirată spre care urcau dinspre tâmpole două vene umflate, fetița retrase buchetul de flori cu un gest energic, făcu stânga-mprejur și aproape că alergă spre peron.

Prefectul se grăbi în întâmpinarea oaspetelui, mormăind ceva, probabil o scuză. Însă Vasile Alecsandri ridică o mână și surâse îngăduitor:

– Bine v-am găsit, onorați buzoieni! Iar pe copilă să nu fiți supărați – ea are dreptate: pe scriitori nu e bine să-i cunoști personal, ci numai din scrierile lor...

În sala de festivități a Școlii 307 se făcu puțină rumoare, șușoteli, zâmbete, dar doamna directoare le curmă autoritar:

– Liniște, vă rog! Îi mulțumim scriitorului Corneliu Irod pentru interesanta expunere. Iar acum, înainte de a-i invita pe distinșii noștri oaspeți să citească din creația dumnealor, puteți pune întrebări. La fel veți putea face după fiecare lectură. Poftim.

Se ridică o fată de pe la mijlocul sălii (după statură, părea elevă în clasa a VIII-a), șușoti ceva cu colega de alături, apoi mi se adresă:

– Vreau să vă întreb dacă l-ați cunoscut personal pe Vasile Alecsandri?

Întrebarea m-a năucit. Dar Mircea Micu, spontan ca întotdeauna, răspunse în locul meu:

– Bineînțeles, domnișoară ! Au făcut armata împreună...

Iar Tom adăugă malițios:

– Și l-au avut comandant pe Peneș Curcanul...

Am răs numai noi, cei din „prezidiu”; cadrele didactice zâmbeau stânjenite, iar doamna directoare, desigur, cea mai afectată, ne-a explicat în șoaptă:

– A trântit prostia de emoție. Să ai în față atâția poeți nu-i puțin lucru...

Întâlnirea a continuat. Prietenii mei au citit fiecare câteva minunate poezii, răsplătite darnic cu furtunoase și îndelungi aplauze ale asistenței, iar eu am citit o schiță. Nu s-au mai pus întrebări din sală. Dar eu, cu gândul la întrebarea care-mi fusese pusă, aveam amare îndoieli că fiorul poeziilor citite chiar de autorii lor a mișcat sufletul prea multora dintre cei care umpluseră sala de festivități a Școlii 307 din București.

Corneliu IROD

¹Da, e vorba chiar de „bardul de la Mircești” (1818 sau 1821 – 1890) (C. Ir.).

RONDELUL BURLACULUI

O, vino, zână din povești,
Că mi-e urât să fiu tot singur.
Deja am, scumpo, două linguri
Și două străchini strămoșești.

Te ține mă-ta să mai crești
Sau ești la turci cu munca-n schimburi?
O, vino, zână din povești,
Că mi-e urât să fiu tot singur.

De-aș ști că vii, că te ivești,
N-aș fi pe calea clipei singur.
Eu te anunț: am două linguri
Și două străchini strămoșești.

O, vino, zână din povești!

Iuri PAVLIȘ

DIPTIC (pentru copii și nu numai)

I
Mă-ndeamnă partidu', bre, –
Așa cum îmi place,
Ca să am încredere
În ceea ce face.

Și trăi-voi ca în vis,
Va fi bunăstare,
Doar să cred în ce-a promis
Sfânta guvernare.

II
Înjurând inflația,
Mai ceva ca fostă,
Să-mi ia alocația
Tata-i dus la poștă.
Eu și mama stăm ca-n iad,
Totu-i foc de paie
Dacă vine tata beat
Și mâncăm bătaie.

Iuri PAVLIȘ

PARODIE

IURI PAVLIȘ

RONDELUL MUZEI

(Parodie după Rondelul burlacului)

O, vino muza mea odat',
Că deja-s plin de datorii,
Cum este masa de hârtii,
Cu poezii de altădat'.

Pe drumuri multe te-am purtat,
Te faci acum că nu mă știi?
O, vino muza mea odat',
Că deja-s plin de datorii.

Tu vezi că nu m-am descurcat
Cu pensia și doar de-mi scrii,
Sau îmi traduci tu poezii,
Pot să răsuflu ușurat...

O, vino muza mea odat' !

Lucian PERȚA

BRUMĂREL DIN CARTIERUL DRUMUL TOAMNEI [III]

Cu soarele de toamnă în față, Brumărel citește dintr-o carte scrisă de George Sand: "Toamna este un andante melancolic și grațios care pregătește admirabilul adagio al iernii."

Luna – ceva mai rece... Brumărel respiră pe nări: se informează despre starea aerului.

Ziar de dimineață. În cerdacul unei toamne muscelene, o țuiculiță abia scoasă de la frigider și brumată, ca la carte. Ei, ce ziceți?

Traversând în treacăt grădina, privirea lui Brumărel fâlfâie odată cu ultimul fluture al acestei toamne.

Frunze căzătoare – sau călătoare... Trec Moșii de toamnă!

Măr roșu-ionatan în mâna unui vânzător de fructe, parcă stârnește invidia soarelui ațipind spre apus.

Ceața care ne înconjoară trupul e o surpriză psihologică. E "cămașa de forță" a acestei reci dimineți.

Ca de obicei – a fost atentă: prima brumă n-a uitat să mângâie cu discreție pufușorii unor gutui din grădina vecinului.

Lumina farurilor capătă aură de ceață, din clipa în care mașina se așterne la drum.

Liniștea lemnului din pădurile românești îngână, oare – în această toamnă – cântece de pace!?

Floarea-soarelui, întunecată de supărare pe secetă, nu e în stare să "scuipe" coji de semințe ca Mărgelatu...

Butucii de vie – negri, cioturoși – după plecarea frunzelor.

Albine – când și când – mai pensulează ronduri cu flori pe terminate.

Cea dintâi ceață a căzut și peste ecranul unui televizor abandonat în fața unei case. Emisiunea "Mireasă pentru Brumărel" s-a terminat!

Pe ecranul lat al Bărăganului, acum, Brumărel fluieră cum și când vrea el.

Trei verbe florale: a înflori – a se vesteji – a se scutura...

Ploaie rece, în miez de noapte. Dimineața, pe munte, ceaiul e suprasaturat cu biscuiți.

Muiată în rugina frunzelor de toamnă, pensula unui pictor amator termină de pictat un trunchi de copac chinuit.

Crizantemele galbene își pierd treptat culoarea. Unul dintre diagnosticile diferențiale a fost exclus. Nu-i vorba de icter!

Ferește, neamule! Lasă pista pentru claxonul bicicletei lui Brumărel, străbătând prin pâcla deasă.

Iarna care va veni va primi un apartament într-un bloc ANL: va locui sub toamnă!

Într-o noapte înnoirată, Brumărel a visat că s-au aprins gutuii... în Grădina Cișmigiu!

Pădurea s-a eliberat de frunze. De-acum, va fi captiva amatorilor de lemn tăiat ilegal.

Focul s-a stins sub cenușa vetrei. Lunga noapte de toamnă va petrece până la ivirea zorilor, alături de Brumărel și de discipolii lui.

La cules de cartofi m-am întâlnit cu un pensionar, fost zețar. Cu chiu și vai ochea cartofii!

De Ziua Recoltei fructele și legumele au asistat la defilarea cumpărătorilor. A fost un eveniment – pe cîntea Pe cîntea buzunarelor...

Șerpilor pe care venirea toamnei nu-i mai poate aduna în poală, au parte de un nou ciclu de hibernare.

Sfoara de atârnat struguri pentru conservare – la concurență neloială cu sfoara de rufe.

Prunele putrezite miros a țuică, cele uscate sunt deja "mumii" vegetariene!

Boncănește întruna și difuzează – în decor silvic – note de extaz erotic: cerb pe culme, sus... Pe frunza toamnei se ivește pasul sfios-sedus al unei căprioare. Țsta da, succes de răsunset hormonal!

Brumărel continuă să spele cămașa de clorofilă a lui Firicel-de-Iarbă... Face treaba asta, în afară de duminicile acestei luni calendaristice.

Să fie timpul toamnei cât de lung; asta – ca și Brumărel – gândesc notele de plată la întreținere.

După terminarea Concursului George Enescu, niciun greiere n-a mai îndrăznit să cânte în grădină.

Zmeul băiatului meu a fost trecut în rezervă. Așteaptă o pensie babană!

Nimic de făcut; ceață peste tot... Din ce în ce mai multă și pe ochii noștri. Ce ne facem, fraților? La anul va trebui să votăm din nou!

.....
De departe văzut,
tot ce v-am scris despre Brumărel
cel din cartierul Drumul Toamnei
pare un punct de vedere,
dar cine locuiește în Drumul Taberei
va fi – oare – de aceeași părere?

Mihai MATEICIUC

DISCURSUL PREȘEDINTELUI UCRAINEI ÎN CADRUL DEZBATERILOR GENERALE ALE CELEI DE A 70-a SESIUNI A ADUNĂRII GENERALE A ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE

Stimate domnule Președinte,
Stimați colegi,
Doamnelor și domnilor,

În numele Ucrainei, vă adresez, mult stimat domnule Mogens Lykkesoft, sincere felicitări cu prilejul alegerii dumneavoastră în funcția de președinte al celei de a 70-a sesiuni a Adunării Generale a ONU.

Vă doresc, domnule Președinte, succes în activitatea dumneavoastră în acest moment istoric important.

Viitorul nostru va depinde în mare măsură de rezultatele actualei sesiuni și de hotărârile noastre colective: fie vom alege calea păcii, a securității și a drepturilor omului, fie ne vom afunda în vârtejul unor noi războaie hibride, în haos și în suferințe.

Domnule Președinte,

În acest moment, al jubileului Organizației, sunt mândru că vorbesc în numele unuia dintre membri fondatori ai ONU. Statul care, în 1945, a participat activ la conferința din San Francisco, a contribuit la înființarea ONU și a pus bazele activității acesteia. Statul care a avut unele contribuții la San Francisco și a format nucleul Statutului ONU – Scopurile și Principiile Organizației.

Din păcate, vorbesc și în numele țării membre a ONU care suferă, astăzi, din cauza gravei nesocotiri a scopurilor și principiilor din Statutul ONU.

În declarația de aderare a Ucrainei la ONU ca membru fondator, proclamată la conferința din San Francisco, se spune: „Nu de puține ori, Ucraina a făcut obiectul unor invazii sângeroase ale unor agresori care doreau să-i ocupe teritoriul...”

A trecut mult timp de la acest eveniment istoric, însă, astăzi, sunt nevoit să amintesc că țara mea a devenit iar obiectul unei agresiuni externe.

De această dată, agresorul este Rusia, țara vecină, fostul partener strategic care s-a obligat să respecte suveranitatea Ucrainei, integritatea teritorială și inviolabilitatea frontierelor sale.

Această țară a fost garantul securității Ucrainei, conform Memorandumului de la Budapesta, care prevede garanții de securitate pentru Ucraina în schimbul renunțării benevole la arsenalul său nuclear, al treilea ca mărime din lume.

În plus, această țară este membru permanent al Consiliului de Securitate al ONU care are sarcina să susțină pacea și securitatea internațională în conformitate cu Statutul ONU.

În februarie 2014, Rusia a întreprins, fără nicio provocare, o agresiune deschisă împotriva statului nostru, ocupând și anexând Crimeea, încălcând astfel față și grosolan dreptul internațional, Statutul ONU și șocând întreaga comunitate internațională.

Sunt profund îndatorat delegațiilor majorității țărilor membre ale Organizației noastre care au susținut, anul trecut, rezoluția Adunării Generale a ONU, intitulată „Integritatea teritorială a Ucrainei” prin care a fost condamnată anexarea ilegală a Crimeei.

Păcat că, după această hotărâre clară a comunității internaționale, Rusia nu numai că nu a revenit în matca dreptului internațional civilizat, ci a declanșat o nouă aventură militară inconștientă, de această dată în Donbas.

În ciuda faptului că Rusia refuză să recunoască oficial invazia militară directă, astăzi nu există niciun dubiu că acesta este un război agresiv împotriva țării mele.

Pentru a induce în eroare comunitatea internațională, autoritățile rusești au dat ordin să fie scoase însemnele militare ale militarilor ruși, și semnele distinctive ale tehnicii militare, își abandonează soldații capturați pe câmpul de luptă, utilizează cu cinism crematoriile mobile pentru a șterge urmele crimelor lor comise pe pământul ucrainean.

Vreau să subliniez faptul că acesta nu este un război civil, nu este un conflict intern.

Teritoriile ucrainene ocupate de Rusia în Crimeea și în Donbas însumează aproape 44.000 km². Milioane de ucraineni s-au trezit sub ocupație.

Scopul acestui război este acela de a obliga poporul ucrainean să renunțe la dreptul său suveran de a-și edifica un stat european liber, democratic și prosper.

Toate acestea se petrec pe fondul unei retorici mincinoase despre popoare frățești, despre istorie comună, limbi înrudite și despre viitorul comun „predestinat”.

În realitate, avem de a face cu dorința de a se reveni la vremurile imperiale cu sfere de influență, cu încercarea disperată de a se afirma pe seama altora.

Agresiunea rusă împotriva țării mele durează de peste 20 de luni prin finanțarea teroriștilor și a mercenarilor, prin livrarea armelor și dotarea tehnică a formațiunilor militare ilegale din Donbas.

În ultimele câteva zile, am auzit din partea rusă declarații conciliante care fac apel și la crearea unei coaliții antiteroriste și avertizează asupra pericolului colaborării cu teroriștii.

Frumoasă istorie, dar greu de crezut!

Cum poți face apel la formarea coaliției antiteroriste tu care încurajezi terorismul chiar la ușa ta?

Cum puteți vorbi despre pace și legalitate dacă politica voastră este războiul cu ajutorul unor guverne marionetă?

Cum puteți vorbi despre libertatea popoarelor dacă voi îl pedepsiți pe vecinul vostru pentru opțiunea lui?

Cum puteți pretinde respect pentru toți, dacă voi nu respectați pe nimeni?

Evanghelia după Ioan ne învață că „La început a fost cuvântul”.

Dar ce Evanghelie atribuiți voi păcii, dacă toate cuvintele voastre sunt mincinoase?

Revenind la situația din Donbas, trebuie să spun că noi suntem nevoiți să luptăm aici cu unitățile militare ale forțelor armate ale Federației Ruse înarmate până în dinți.

În teritoriile ocupate din Donbas, armamentul greu și tehnica militară sunt concentrate într-o cantitate atât de mare, încât armatele multor țări membre ale ONU ar putea doar visa să le dețină.

Este vorba, în special, de modele noi ale tehnicii militare de producție rusă care, este puțin probabil, că ar putea fi procurate din orice magazin militar, după cum presupune președintele Federației Ruse.

Desigur dacă un asemenea magazin angro cu livrare gratuită nu este din Federația Rusă.

În această perioadă, în Donbas, și-au pierdut viața de mâna teroriștilor și a ocupanților peste opt mii de ucraineni din care aproape șase mii locuitori pașnici.

Peste 1.500.000 de locuitori ai Donbasului au fost nevoiți să-și părăsească locuințele și să se mute în alte regiuni sigure ale Ucrainei.

Aș dori să folosesc acest prilej pentru a mulțumi comunității mondiale pentru eforturile însemnate îndreptate spre acordarea ajutorului celor aflați în suferință.

În același timp, fac apel la ONU și la ceilalți actori internaționali să continue să acorde atenție deosebită acestei probleme extrem de importante.

Aș vrea să atrag atenția dvs. asupra faptului că acesta nu este primul caz în care un membru permanent al Consiliului de Securitate al ONU subminează pacea și securitatea la nivel regional și internațional.

În cei 24 de ani de la transferarea dubioasă a calității de membru permanent al Consiliului de Securitate al URSS către Federația Rusă, acesta nu este singurul război hibrid declanșat de Rusia.

În realitate, pentru a-și păstra influența în țările vecine, de-a lungul anilor, Rusia a creat în jurul său, în mod conștient, o zonă de instabilitate. Este vorba de Nagorno-Karabakh, Transnistria, Abhazia, Osetia de Sud, Crimeea, Donbas.

Sunt conflicte de lungă durată care sunt întreținute sau direct legale de Rusia. Kremlinul merge mai departe și în aceste zile, „oamenii verzi” ruși au călcat pe pământul sirian. Dar ce și cine mai urmează?

Domnule Președinte,

În orice țară democratică, dacă cineva și-a furat un bun, o curte independentă trebuie să restabilească dreptatea pentru a-ți apăra drepturile și pentru a-l pedepsi pe cel ce le-a încălcat.

Mai mult decât atât, trebuie să recunoaștem că în secolul al XXI-lea Organizația noastră nu dispune de instrumente eficiente pentru a trage la răspundere o țară agresoare care a furat teritoriul altui stat suveran.

Este, adevărat, că, acum 70 de ani, creatorii Statutului ONU au prevăzut un mecanism de sancțiuni al Consiliului de Securitate ca unul dintre instrumentele de descurajare ce se aplică ca răspuns la acțiunile celor ce încălcă pacea și la actele de agresiune.

Pe de altă parte, ei nici nu și-ar fi putut închipui că acest instrument va trebui folosit împotriva unui stat agresor care este membru al Consiliului de Securitate ONU.

De la începutul agresiunii, Rusia s-a folosit de două ori de dreptul de veto cu prilejul discutării problemei ucrainene de către Consiliul de Securitate al ONU.

La început, Rusia a blocat proiectul rezoluției care condamnă „falsul referendum” privind anexarea Crimeei, în martie 2014.

A doua oară, Rusia a folosit un veto rușinos în cazul proiectului de rezoluție privind crearea Tribunalului internațional pentru cercetarea și pedepsirea tuturor acelor care se fac vinovați de doborârea avionului malaysian MH17.

(Continuare în numărul următor)

Pagină realizată de Ion ROBCIUC

UCRAINA - mai aproape